

แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

บุญยงษ์ เมืองแดง

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง "แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3"
ของ ปุณยนุช เมืองแดง
ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพวง)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์)

หัวหน้าภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

ชื่อเรื่อง	แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
ผู้วิจัย	ปุณยนุช เมืองแดง
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพ่วง
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2565
คำสำคัญ	คุณภาพผู้เรียน, ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน, กระบวนการบริหารและการจัดการ, การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัย ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนและ 2) เพื่อหาแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 306 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น 2) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน จำนวน 36 ข้อ มีความตรงเชิงเนื้อหา ดัชนี IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และมีค่าความเที่ยงของตัวแปร 4 ด้าน อยู่ระหว่าง 0.89 – 0.97 และแบบสัมภาษณ์แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation Coefficient) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลวิจัย พบว่า 1) โดยภาพรวมตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 2 ปัจจัย ได้แก่ (1) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (2) กระบวนการบริหารและจัดการ ส่งผลต่อตัวแปรเกณฑ์ทั้ง 3 ตัว ได้แก่ตัวแปรคุณภาพผู้เรียน ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน และตัวแปรคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โดยสามารถอธิบายตัวแปรเกณฑ์ทั้ง 3 ได้ ร้อยละ 57.50, 41.70 และ 56.90 ตามลำดับ โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ทั้ง 3 สมการ ดังนี้

$$\hat{Y} \text{ (คุณภาพผู้เรียน)} = 0.636 + 0.654X_2 + 0.165X_1$$

$$\hat{Z}_Y \text{ (คุณภาพผู้เรียน)} = 0.617Z(X_2) + 0.181Z(X_1)$$

$$\hat{Y}_1 \text{ (ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน)} = 0.455 + 0.684X_2 + 0.143X_1$$

$$\hat{Z}_{Y1} \text{ (ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน)} = 0.544Z(X_2) + 0.132Z(X_1)$$

$$\hat{Y}_2 \text{ (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน)} = 0.817 + 0.624X_2 + 0.188X_1$$

$$\hat{Z}_{Y2} \text{ (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน)} = 0.591Z(X_2) + 0.207Z(X_1)$$

2) แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนนั้น *ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ* ควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และใช้จิตวิทยาเชิงบวกเข้ามาประยุกต์ในการจัดการเรียนการสอน และการสร้างวินัยและปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้กับผู้เรียน ให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง สร้างแรงบันดาลใจ และการพัฒนาทักษะทางสมอง ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม นำสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้เข้ามาปรับใช้ พัฒนาศักยภาพตามความถนัด และความสนใจ โดยคำนึงถึงความแตกต่างรายบุคคล และ *ด้านกระบวนการบริหารและจัดการ* ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีกระบวนการบริหารที่ชัดเจน โดยกำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (School Goals) โดยใช้กระบวนการประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation) ที่เน้นการสร้างภาคีเครือข่ายการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง นำกระบวนการ PLC มาขับเคลื่อนการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active learning) ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยี นิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และ นำผลการประเมินการจัดการเรียนรู้และการพัฒนางานมาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

Title	THE GUIDELINE FOR THE IMPROVEMENT OF LEARNER'S QUALITY IN SCHOOLS UNDER PHITSANULOK PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3
Author	Punyanut Muengdang
Advisor	Assistant Professor Anucha Kornpuang, Ph.D.
Academic Paper	M.Ed. Independent Study in Educational Administration, Naresuan University, 2022
Keywords	Learner's quality, Factors effecting the quality of students, Administration and management, Student-Centered Learning, Quideline for the improvement of learner's quality

ABSTRACT

The study aims to 1) develop the prediction equations of factors affecting learner's quality and 2) suggest the guideline for the improvement of learner's quality in schools under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 3. Key informants consisted of 1) 306 administrators and teachers in school under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 3 selected through stratified sampling and 2) 5 experts. The five-point-scale questionnaire, consisting of 36 items about factors that affect the quality of learners, in which the Index of Item-Objective Congruence (IOC) was 1.00 while the validity value of 4 factors was between 0.89 and 0.97, and the questionnaire about the guideline for the improvement of learner's quality were employed for data collection. The data was then analyzed, using statistics: frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's Product Correlation Coefficient, multiple regression analysis, and content analysis.

The findings showed that 1) In overall, both predictor variables including the learner-centered teaching process and administration and management process affected all 3 criterion variables which were learner's quality, learning achievement, and desired characteristics by 57.50%, 41.70%, and 56.90% respectively. Three

prediction equations could be written as followed;

$$\hat{Y} \text{ (learner's quality)} = 0.636 + 0.654X_2 + 0.165X_1$$

$$\hat{Z}_Y \text{ (learner's quality)} = 0.617Z(X_2) + 0.181Z(X_1)$$

$$\hat{Y}_1 \text{ (learner's learning achievement)} = 0.455 + 0.684X_2 + 0.143X_1$$

$$\hat{Z}_{Y1} \text{ (learner's learning achievement)} = 0.544Z(X_2) + 0.132Z(X_1)$$

$$\hat{Y}_2 \text{ (learner's learning characteristic)} = 0.817 + 0.624X_2 + 0.188X_1$$

$$\hat{Z}_{Y2} \text{ (learner's learning characteristic)} = 0.591Z(X_2) + 0.207Z(X_1)$$

2) For the guideline for the improvement of learner's quality including learning achievement and desired characteristics, in terms of the learner-focused teaching process, teachers should lead learners by example and apply positive psychology to their teaching to enhance learner's discipline, build awareness and self-esteem, and inspire them. Furthermore, to improve executive functions of the brain, they could promote teamwork, employ technology and learning management innovation, and develop learner's potential in accordance with individual aptitudes and interests of learners. In terms of administration and management process, school administrators should provide a clear administration process by setting school goals with a developmental evaluation that highlights collaborative networks in developing learner's characteristics. In addition, they could constantly improve the school's internal quality assurance: the PLC process could be applied for driving teachers' active learning and promoting learner's quality. Teachers should be encouraged to use media technology and internal supervision systematically and the teaching and performance evaluation results could be used for further and continuous improvement.

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ประสบความสำเร็จได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพ่วง อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ รองศาสตราจารย์ ดร.นิคม นาคอ้าย รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย และ ดร.พิทยา แสงสว่าง กรรมการสอบปากเปล่า ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตรวจสอบ และช่วยแก้ไขตลอดระยะเวลาในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณ ดร.อุมาพร ปานโก้ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ดร.สกริพร เขาวนชัย อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและ พัฒนาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร และ นายแสวง เมฆแสงสี ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านป่าแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ที่ได้ให้ความ อนุเคราะห์ สละเวลาตรวจสอบ แก้ไข ให้ข้อเสนอแนะในการทำเครื่องมือการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษาและคุณครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี อีกทั้ง ขอขอบพระคุณและเทิดทูนคุณคณาจารย์ สาขาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ ให้เกิด สติปัญญาเพื่อนำเอาความรู้ไปเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต สังคม และประเทศชาติ

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่บิดา มารดา ครูบาอาจารย์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือทั้งได้ให้คำแนะนำและเป็นกำลังใจที่ดี เสมอมา

ปุ่นนุช เมืองแดง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
ประกาศคุุณูปการ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
ขอบเขตของงานวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารและการจัดการ.....	22
แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	25
ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	29

เกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา.....	37
บริบทศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3.....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
กรอบแนวคิดการวิจัย	61
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	62
ขั้นตอนที่ 1 การสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3.....	62
ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3	67
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	71
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	72
ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3	73
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3	86
บทที่ 5 บทสรุป.....	94
สรุปผลการวิจัย.....	94
อภิปรายผล	98
ข้อเสนอแนะ	105
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก.....	113
ประวัติผู้วิจัย	138

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงข้อมูลสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำแนกตามระดับการจัดการศึกษา.....	53
ตาราง 2 แสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2564 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับประเทศ ระดับสังกัด และระดับพื้นที่ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3).....	53
ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3	62
ตาราง 4 แสดงค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามในการวิจัย	66
ตาราง 5 แสดง วัน เวลา และสถานที่ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์.....	70
ตาราง 6 แสดงค่าความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน	72
ตาราง 7 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ในภาพรวม.....	73
ตาราง 8 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ.....	73
ตาราง 9 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	75
ตาราง 10 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในภาพรวม	76

ตาราง 11 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน .76	76
ตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	78
ตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนกับระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3	79
ตาราง 14 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ (Y_1) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำแนกตามรูปแบบ (Model).....	80
ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Y_2) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำแนกตามรูปแบบ (Model).....	81
ตาราง 16 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียน (Y) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำแนกตามรูปแบบ (Model).....	82
ตาราง 17 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ (Y_1) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3.....	83
ตาราง 18 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Y_2) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3.....	84

ตาราง 19 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นต่อน (Stepwise Multiple Regression) ของตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3.....85

ตาราง 20 แสดงสรุปแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3.....92

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 แผนผังโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3.....	55
ภาพ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย	61

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ประกอบกับในการดำเนินการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ได้ศึกษาสภาวะการณ์ และบริบทแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศ โดยสรุปผลการพัฒนาการศึกษาในช่วงปี 2552 – 2558 ประเทศไทยประสบความสำเร็จหลายด้าน และอีกหลายด้านยังเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนในระยะต่อไป เมื่อเปรียบเทียบอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยกับนานาประเทศ พบว่ามีแนวโน้มลดลง และต่ำกว่าประเทศอื่น โดยเฉพาะสิงคโปร์ มาเลเซีย ในผลการศึกษาปัญหาและความท้าทายของระบบการศึกษา พบว่า ระบบการศึกษามีปัญหาหลายประการ นับตั้งแต่ปัญหาคุณภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ปัญหาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับ จุดอ่อนของระบบการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัว ยังมีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และการขาด ความตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะของคนไทย ส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ซึ่งตลอดระยะเวลาของการพัฒนาการศึกษาจะมีภาพความสำเร็จของการจัดการศึกษาปรากฏให้เห็นแต่ส่วนใหญ่เป็นผลสำเร็จในเชิงปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพ อาทิ การเพิ่มอัตรา การเข้าเรียนของผู้เรียนในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาที่ใกล้เคียงหรือสูงกว่าระดับสากล จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น แต่ยังมีปัญหาด้านคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์และการผลิตกำลังคนตามความต้องการของประเทศ คุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เมื่อพิจารณาคะแนน ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET) พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำ ในทุกกลุ่มสาระ และผลคะแนนจากการทดสอบโครงการ

ประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ(PISA) อยู่ในระดับต่ำกว่าอีกหลายประเทศที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกัน

คุณภาพผู้เรียนเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกระดับจึงต้องให้ความสนใจและตระหนักถึงภาระหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวด 4 มาตรา 22 ระบุว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งสำคัญ เป็นการเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ พร้อมที่จะประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษา หรือสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นสถานศึกษา ควรจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมตามศักยภาพของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น. 2)

กระทรวงศึกษาธิการ มีการปฏิรูประบบการประเมินและการประกัน คุณภาพการศึกษา โดยมีการปรับปรุงมาตรฐานและประเด็นพิจารณา ให้สะท้อนถึงคุณภาพอย่างแท้จริง กำหนดเกณฑ์และรายการประเมิน แบบองค์รวม (Holistic Assessment) มีการประกาศใช้ มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ซึ่งประกาศ ณ วันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 เพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2563, น. 9)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ในการจัดทำนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น วิเคราะห์ ประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม และประเมินสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ต้องการที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ไปสู่สากล เปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมทั่วถึง และปลอดภัยทุกด้าน ซึ่งเป็นหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3, 2564)

จากรายงานผลการทดสอบโอเน็ตในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

พบว่า ในภาพรวม ทุกรายวิชา ได้แก่ วิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ และวิชาภาษาอังกฤษมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3, 2564) ผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นสภาพปัญหาดังกล่าว จึงได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน เพื่อหาค่าอำนาจของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนและหาแนวทางในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ประโยชน์ที่ได้รับจากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียน ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 สามารถนำสมการดังกล่าวไปปรับประยุกต์ใช้ในการหาแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาและสร้างเครื่องมือกำกับติดตามการดำเนินงานภายในสถานศึกษาด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
2. เพื่อหาแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบถึงสมการพยากรณ์การยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 สามารถนำไปใช้ในการสร้างเครื่องมือกำกับติดตามการดำเนินงานภายในสถานศึกษาด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
2. ได้ทราบถึงแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สมมติฐานการวิจัย

กระบวนการบริหารและการจัดการและกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างสมการพยากรณ์การยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผู้วิจัยได้ยึดกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 มากำหนดเป็นตัวแปร ประกอบด้วย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ประกอบไปด้วย 2 ปัจจัย ดังนี้

- 1.1 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ
- 1.2 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จากมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ได้กำหนดมาตรฐานในการประเมินคุณภาพด้านผู้เรียน ดังนี้

- 2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน
- 2.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 163 โรงเรียน ผู้บริหาร จำนวน 113 คน ครูจำนวน 1,305 คน รวมทั้งสิ้น 1,418 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 163 โรงเรียน โดยใช้สูตรตารางการคำนวณของ Krejcie, & Morgan (1970) กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ $\pm 5\%$ จะได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ทั้งสิ้น จำนวน 306 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ 1) กระบวนการบริหารและการจัดการ 2) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ 1) คุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน 2) คุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีขอบเขตเนื้อหาคือ นำข้อมูลจากการสร้างสมการพยากรณ์โดยใช้สมการที่มีอิทธิพลทางตรงสูงสุด และนำแนวการปฏิบัติที่ดีในด้านกระบวนการบริหารจัดการและด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาใช้ในการศึกษาแนวทาง โดยเลือกรูปแบบในการสัมภาษณ์แบบคำถามโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากผู้ทรงคุณวุฒิ

ขอบเขตกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารและการจัดการในสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ทาง ด้านการบริหารและการจัดการ จำนวน 2 คน มีคุณสมบัติ ดังนี้
 - 1.1 เป็นผู้บริหาร ที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี
 - 1.2 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบด้านกระบวนการบริหารและการจัดการด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านบริหารและการจัดการ จำนวน 1 คน
3. เป็นศึกษานิเทศก์ ที่มีประสบการณ์ในการในการนิเทศการจัดการเรียนการสอน ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน
4. เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน** หมายถึง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานหรือพฤติกรรมที่มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ดังนี้

1.1 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ สามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การปฏิบัติงานของครู และปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง พัฒนาวិชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริม พัฒนาครู และบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษาพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนการสอน กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ครูมีแผนการสอน สื่อ และใช้เทคโนโลยี ที่เหมาะสมและบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดการเรียนรู้ มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียน ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ด้วยวิธีที่หลากหลาย มีการศึกษา วิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ในวิชาที่รับผิดชอบและใช้ผลในการปรับการสอน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ มีจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่าง ระหว่างบุคคล และพัฒนาการทางสติปัญญา

2. คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 3 หมายถึง ลักษณะของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตรงตามมาตรฐานการศึกษา ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ประกอบด้วย 2 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ ญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยน และมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรมมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

2.2 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน หมายถึง การมีคุณลักษณะและค่านิยม ที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาไทย ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างผลงาน และภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง มีสุขภาวะทางร่างกาย สุขภาพจิต อารมณ์และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย

3. แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียน หมายถึง แนวทางการเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพทางการเรียนของผู้เรียน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ให้ประสบความสำเร็จ

4. คุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณภาพของผู้เรียนที่เกิดจากการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบ มีการวางแผนกำหนดนโยบายที่ชัดเจน ส่งผลให้มีการจัดการเรียนสอนที่ตรงตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนเรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรสถานศึกษาและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้

5. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ข้าราชการที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาราชการแทนในตำแหน่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

6. ครู หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ครูประจำชั้น หรือครูที่ปฏิบัติหน้าที่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 หมายถึง หน่วยงานราชการที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานใน 4 อำเภอของจังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ อำเภอพรหมพิราม อำเภอชาติตระการ อำเภอนครไทย และอำเภอวัดโบสถ์

8. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา รวบรวมเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประกอบการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน
 - 1.1 ความหมายของคุณภาพผู้เรียน
 - 1.2 คุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ
 - 1.3 แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ
 - 1.4 คุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 - 1.5 แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์
2. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารและการจัดการ
3. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 3.1 ความหมายของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 3.2 หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 3.3 ตัวบ่งชี้ ที่จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. สภาพการบริหารงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน

1. ความหมายของคุณภาพผู้เรียน

นิตยา เงินประเสริฐศรี (2557, น. 3) กล่าวว่า คุณภาพ หมายถึง สิ่งที่ดีกว่า (superiority) สิ่งที่ดีเลิศ (Excellence) การผลิตหรือให้บริการที่ไม่มีข้อบกพร่อง

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2560, น. 15) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของสาระการเรียนรู้ มีสมรรถนะที่สำคัญและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561, น. 27) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วย ความสามารถ ในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดประเภทต่าง ๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร การมีความรู้ ทักษะ พื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นค่านิยมที่ดี ตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกัน บนความแตกต่าง และหลากหลาย รวมทั้งสภาวะทางร่างกายและจิตสังคม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2562, น. 3) คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผลลัพธ์ที่ผู้เรียนมีความสุข มีทักษะการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีทักษะการคิดขั้นสูง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะชีวิตและการทำงาน มีสุขนิสัย และสุขภาพที่พึงประสงค์และมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

จากเกณฑ์การประเมินของกระทรวงศึกษาธิการด้านการคุณภาพผู้เรียน ได้แบ่งย่อยออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน โดยใช้การตรวจสอบเอกสาร สังเกตพฤติกรรม และสัมภาษณ์เกี่ยวกับความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่าง มีวิจารณญาณ การสร้างนวัตกรรมของผู้เรียน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โดยใช้การตรวจสอบเอกสาร สังเกตพฤติกรรม และสัมภาษณ์เกี่ยวกับคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด มีความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพ ภาย สุขภาพจิต อารมณ์และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย

2. คุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ

2.1 มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ

2.2 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา

2.3 มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

2.4 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2.5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

2.6 มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

3. แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2554, น. 6) กล่าวว่า สถานศึกษาคควรกำหนด รูปแบบ วิธีการ และแนวทางที่จะใช้ในการพัฒนาและประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับเขตและตัวชี้วัดที่กำหนด สถานศึกษาอาจเลือกรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือหลายรูปแบบ หรือหลายวิธีหารผสมผสานกัน ดังนี้

รูปแบบที่ 1 การบูรณาการตัวชี้วัดของการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ร่วมกับการประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

รูปแบบที่ 2 การใช้เครื่องมือหรือแบบทดสอบประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

รูปแบบที่ 3 การกำหนดโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ให้ผู้เรียนปฏิบัติโดยเฉพาะ

รูปแบบที่ 4 การบูรณาการตัวชี้วัดของการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ร่วมกับการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้ นอกจากรูปแบบในการพัฒนาและประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ตามที่เสนอแนะข้างต้นแล้ว สถานศึกษาอาจจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมหรือนำเทคนิคการใช้คำถาม สำคัญสรุปความคิดมาช่วยเสริมเพื่อการพัฒนาผู้เรียน

พัชรี หอมริน (2559, น. 25-26) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในกลุ่มโรงเรียนลานกระบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 พบว่า แนวทางการบริหารเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผน มีแนวทางดังต่อไปนี้

1.1 การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และองค์กรต่าง ๆ โดยจัดให้มีการประชุมเพื่อให้ทุกภาคส่วนได้เสนอความคิดเห็นให้การช่วยเหลือและหาแนวทางแก้ปัญหาาร่วมกัน

1.2 วางแผน ประชุม แสดงความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และองค์กรต่าง ๆ ในการกำหนดกิจกรรม การจัดตั้งงบประมาณ การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.3 จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ โดยดำเนินการให้มีโครงการพัฒนาบุคลากรในการเข้าร่วมอบรมทางวิชาการ หรือการจัดการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และโรงเรียนควรจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล การวิเคราะห์ผลสอบ ของนักเรียนในแต่ละปี การศึกษาเพื่อ เปรียบเทียบวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ได้ดีขึ้น

2. ด้านการปฏิบัติตามแผน มีแนวทางดังต่อไปนี้

2.1 จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยเปิดโอกาส ให้ผู้ปกครอง แสดงความคิดเห็น ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ได้พบปะครู ประจำชั้น ประจำวิชาเพื่อได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันด้านพฤติกรรมกรรมการเรียน ของนักเรียน แต่ละบุคคล

2.2 สร้างความตระหนักให้กับครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาส่งเสริมทักษะการอ่านเขียน คิดวิเคราะห์ มีการวัดผลประเมินผลประจำเดือนให้กับนักเรียน เพื่อประเมินพัฒนาการเรียนของนักเรียน และนำผลนั้น มาวิเคราะห์หาแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

2.3 จัดทำปฏิทินนิเทศ แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในเพื่อการนิเทศ ติดตาม กำกับ ชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ โดยการสัมภาษณ์ พูดคุย กับครูผู้สอน และนักเรียน เพื่อหาแนวทาง พัฒนาร่วมกัน

3. ด้านการตรวจสอบ มีแนวทางดังต่อไปนี้

3.1 จัดให้มีการประชุมผู้ปกครอง และออกเยี่ยมบ้านนักเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนถึงพฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองช่วย ปรับพฤติกรรมและส่งเสริมการเรียนรู้อของนักเรียนได้ พร้อมทั้งให้มีการรายงานผลการ ติดตามเป็นระยะ ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาาร่วมกัน

3.2 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในเพื่อการนิเทศ ติดตาม กำกับชั้นเรียน อย่างต่อเนื่อง เป็นการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคณะกรรมการ ซึ่งครูกับครูด้วยกัน หรืออาจแต่งตั้งเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เข้ามีส่วนร่วมด้วย

3.3 จัดให้มีศึกษานิเทศก์ออกติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูประจำทุกเดือน มีการนิเทศกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง โดยการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน การสังเกต การสอนของครูเพื่อน ามลมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาปรับปรุง

4. ด้านการปรับปรุง มีแนวทางดังต่อไปนี้

4.1 รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ เช่น ผู้ปกครอง นักเรียน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อร่วมกันพัฒนา ปรับปรุง ในส่วนที่ยังด้อย โดยจัดทำรายงานผลการเรียนแจ้งไปยังผู้ปกครอง ป้ายนิเทศ จดหมายข่าว เป็นต้น

4.2 จัดทำระบบสารสนเทศ ฐานข้อมูลวิเคราะห์ผลการเรียนเรียนของนักเรียน เป็นรายบุคคล เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ไปพัฒนาต่อไป

4.3 จัดทำเว็บไซต์เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน เพื่อเผยแพร่ให้กับผู้ปกครอง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้าไปดูผลการเรียนของบุตรหลาน และที่สำคัญโรงเรียนต้องจัดทำรายงานประเมินตนเองประจำปีการศึกษา (SAR) เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดต่อไป เพื่อร่วมกัน ปรับปรุง พัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนต่อไป

วิชัย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒนา (2562, น. 6-7) กล่าวว่า ทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรม เป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นที่ผู้เรียนทุกคนต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างสร้างสรรค์ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์ ผู้สอนมีภารกิจพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมผ่านการจัดการเรียนรู้และการ ประเมินผลอย่างสร้างสรรค์ ตามแนวทางต่อไปนี้

1. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ท้าทายความคิด ตอบสนองธรรมชาติ ความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน เมื่อผู้เรียนเกิดความรู้สึกท้าทาย และเป็นสิ่งที่เขาอยากเรียนรู้จะทำให้ ใช้ความคิดของตนเองอย่างเต็มความสามารถ

2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ความคิดของตนเองให้มากที่สุดโดยผู้สอนไม่นำความคิด หรือประสบการณ์ของตนเองไปตัดสินความคิดของผู้เรียน แต่จะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนหาเหตุผลมาสนับสนุนความคิดของตนเอง

3. ชี้แนะวิธีการแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายให้กับผู้เรียน และโค้ชให้ผู้เรียนให้นำความรู้ต่าง ๆ มาสังเคราะห์และนำไปใช้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรม

4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เทคโนโลยี AI (Artificial Intelligence Technology) มาเป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ทำให้เกิดแนวคิด (Idea) การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีประโยชน์ต่อส่วนรวม

5. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอนวัตกรรมของตนเองผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้ผู้เรียน มีประสบการณ์ในการสื่อสารนวัตกรรมสู่สังคม คุณลักษณะจิตอาสา แบ่งปันนวัตกรรมกับบุคคลอื่น

6. ประเมินทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ด้วยวิธีการประเมินอย่างหลากหลาย ในลักษณะของการประเมินที่เสริมพลังตามสภาพจริง และให้ข้อมูลย้อนกลับ อย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้เรียนนำไปต่อยอดทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมของตนเอง

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี (2563, น. 1-7) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ 6 หมวด รายละเอียด ดังนี้

หมวดที่ 1 การวิเคราะห์ ส่งเสริมให้สถานศึกษาวิเคราะห์บริบทและผลการประเมินเพื่อทราบถึงจุดที่ต้องเร่ง ดำเนินการพัฒนา ปรับปรุง การจัดการเรียนการสอน จัดทำแผนพัฒนาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา แนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาตามแนวคิด SWOT
- 2) วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการประเมินกับปีการศึกษาที่ผ่านมา
- 3) วิเคราะห์เปรียบเทียบ กับผลการประเมินในระดับต่าง ๆ
- 4) ค้นหาจุดที่ต้องเร่งดำเนินการพัฒนา ปรับปรุง การจัดการเรียน การสอน
- 5) กำหนดเป้าหมายในการพัฒนา
- 6) จัดทำแผนพัฒนาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

หมวดที่ 2 การวางแผน สร้างความตระหนักให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ ให้เห็นความสำคัญของการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกระดับ แนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) มอบนโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2) จัดทำ MOU การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3) ส่งเสริม สนับสนุน การจัดทำข้อมูล สารสนเทศ/แผนงาน/โครงการ/แนวทางการ

ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

หมวดที่ 3 การบริหารจัดการ

1. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐาน ตัวชี้วัด วิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อเชื่อมโยงไปสู่การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน New normal แนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) ร่วมกันกำหนดเป้าหมายสถานศึกษา/ตัวชี้วัด สถานศึกษาให้ชัดเจน
- 2) จัดระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา
- 3) ดำเนินงานพัฒนา วิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน New Normal

และ New Education

2. ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี แนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทาง วิชาชีพ
- 2) จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการ

เรียนรู้

หมวดที่ 4 ระบบการจัดการเรียนการสอน

1. พัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 การสร้างสื่อ นวัตกรรม ประกอบการสอน การวัด และประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยใช้เทคโนโลยีให้เกิดประสิทธิภาพ แนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) ประชุมรูปแบบออนไลน์/อบรมครูเกี่ยวกับ การจัดการเรียนรู้ สร้างสื่อ นวัตกรรมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะ สำคัญในศตวรรษที่ 21

2) เผยแพร่แหล่งเว็บไซต์แพลตฟอร์มของมหาวิทยาลัย/หน่วยงานที่ช่วยส่งเสริมการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้

- 3) นิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูในชั้นเรียน

2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนทุกคนในสถานศึกษาประยุกต์รูปแบบข้อสอบระดับชาติ เช่น O-NET, V-NET, NT, RT และระดับนานาชาติ ได้แก่ PISA ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนใน ทุกระดับชั้นเรียนและทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ แนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1) ประชุมรูปแบบออนไลน์/อบรมครูเพื่อพัฒนาการวัด และการประเมินผลที่ สอดคล้องกับรูปแบบการประเมินระดับชาติ

2) แนะนำแพลตฟอร์มของ มหาวิทยาลัย/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวัดและ ประเมินผล

3. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนประจำชั้น/รายวิชา วิเคราะห์ผลการประเมินรายบุคคลของ นักเรียน เพื่อทราบถึงความสามารถของผู้เรียนในแต่ละสาระ และแจ้งให้นักเรียนทราบถึงจุดเด่น จุดด้อยที่ต้องเร่งพัฒนาและปรับปรุง เป็นรายบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุง และพัฒนาตนเอง ได้อย่างถูกต้องทิศทาง แนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1) จัดทำเอกสารแบบฟอร์ม/โปรแกรมเพื่อให้ครูผู้สอน ใช้ในการวิเคราะห์ผลการประเมิน

2) นิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูในชั้นเรียน หมวดที่ 5 การสร้างเครือข่าย ประสานเครือข่ายการศึกษาทุกภาคส่วน รวมทั้งร่วมมือกับผู้ปกครอง เพื่อร่วม วางแผนและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการเรียนรู้นักเรียน และรายงานความก้าวหน้าให้ทราบอย่างสม่ำเสมอ แนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

2.1) กำหนดเครือข่ายการศึกษาเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เครือข่ายระดับองค์คณะบุคคล เครือข่ายระดับสถานศึกษา เครือข่ายระดับคณะครูและผู้บริหาร เครือข่ายระดับผู้ปกครอง และเครือข่ายระดับนักเรียน

2.2) ร่วมกันดำเนินกิจกรรมวางแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาปรับปรุงแก้ไข ปัญหาด้านการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น สนับสนุนงบประมาณ จัดทำคลังข้อสอบร่วมกัน การนิเทศภายใน เข้าค่ายยกระดับผลสัมฤทธิ์ร่วมกัน ฯลฯ

หมวด 6 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เชิดชูเกียรติ

1. จัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติ ชมเชย หรือให้รางวัลแก่สถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียนที่มีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างชัดเจนหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดให้เป็นค่าเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน คือ ระดับโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่ ระดับจังหวัด จัดกิจกรรม ยกย่องเชิดชูเกียรติ ชมเชย ให้รางวัล เช่น เกียรติบัตร โล่ แก่สถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียนที่มี พัฒนาการสูงขึ้นอย่างชัดเจนหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้เป็นค่าเป้าหมาย

2. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำเสนอผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง ทางสื่อเทคโนโลยีรูปแบบต่าง ๆ แนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลการปฏิบัติ ที่เป็นเลิศ (Best Practice) สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ย สูงกว่าระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง

2) เผยแพร่ผลงานทางสื่อเทคโนโลยีรูปแบบต่าง ๆ

จากแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการดังกล่าว สรุปได้ว่า สถานศึกษาควร กำหนดรูปแบบ วิธีการ และแนวทางที่ใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการให้เหมาะสมกับ บริบทของสถานศึกษาและเป็นระบบ อาจจะบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ โดยใช้รูปแบบใด รูปแบบหนึ่ง หรือหลายรูปแบบก็ได้

4. คุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

- 4.1 การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามสถานศึกษากำหนด
- 4.2 ผู้เรียนมีพฤติกรรม เป็นผู้มีความซื่อสัตย์และจิตสำนึกตามสถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดี
- 4.3 ความภูมิใจในท้องถิ่นความเป็นไทยตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล ผู้เรียนแสดงออกถึงความภูมิใจในท้องถิ่น ได้ความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณี รวมทั้งภูมิปัญญาไทย ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

5. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2564, น. 3-5) กล่าวว่า การพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้และการประเมินผู้เรียน เพื่อให้ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนดทุกระดับการศึกษา โดยครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนต้องศึกษาแนวปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียนว่าจะดำเนินการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วยวิธีใดหรือรูปแบบใด ดังนี้

รูปแบบที่ 1 การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

รูปแบบที่ 2 จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

รูปแบบที่ 3 จัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รูปแบบที่ 4 ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน ของสถานศึกษา

ทั้งนี้ แนวทางการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ครูผู้สอนครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา ครูวิชาการ ฯลฯ ควรศึกษาให้เข้าใจอย่างชัดเจน ก่อนที่จะนำไปใช้ เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยเลือกและปรับใช้ได้ตามความ เหมาะสมของบริบทแต่ละสถานศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้ง 8 ประการ ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ

การนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการดังกล่าว ไปพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลนั้น สถานศึกษาต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างชัดเจน โดยพิจารณาจากนิยาม ตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน

อภิชาติ อ่อนเอน (2559, น. 96-102) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่าแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

1.1 การไม่ถือเอาสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง มีแนวทางดังต่อไปนี้

1.1.1 สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริงของการไม่ถือเอาสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง

1.1.2 สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมและการให้นักเรียนร่วมอภิปรายถึงผลเสียของการไม่ถือเอาสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียน

1.1.3 อย่างต่อเนื่อง เพื่อหาสาเหตุและแนวทางแก้ไขร่วมกับผู้ปกครองนักเรียน

1.2 การไม่ถือเอาผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง มีแนวทางดังต่อไปนี้

1.2.1 สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.2.2 ครูผู้สอนควรให้ความรู้แก่นักเรียน โดยการสอดแทรกขณะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเคารพสิทธิของตนเองและของผู้อื่น

1.2.3 ครูผู้สอนควรอธิบายให้นักเรียนรู้ถึงผลเสียของการไม่ถือเอาผลงานของผู้อื่น มาเป็นของตนเอง

1.3 ความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด มีแนวทางดังต่อไปนี้

1.3.1 สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมการส่งเสริมการปฏิบัติตนของนักเรียน โดยให้นักเรียนคำนึงถึงความถูกต้อง ความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิดอย่าง สม่ำเสมอ

1.3.2 ครูผู้สอนควรอบรมนักเรียน โดยให้นักเรียนได้มีการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 ในการดำเนินชีวิตประจำวันอยู่เป็นประจำ

1.3.3 ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนได้มีการปฏิบัติตนตามคำมั่นสัญญาในการเรียน

2. ด้านใฝ่เรียนรู้

2.1 การสรุปเป็นองค์ความรู้จากสิ่งที่เรียนรู้ มีแนวทางดังต่อไปนี้

2.1.1 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้มีการสร้างแรงจูงใจโดยการกระตุ้น ให้นักเรียนเกิดการสรุปเป็นองค์ความรู้จากสิ่งที่เรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ

2.1.2 ครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้เกิดการสรุปเป็นองค์ความรู้

2.1.3 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้กิจกรรมโครงงานในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ และให้นักเรียนได้มีการนำเสนอในชั้นเรียนและใน โรงเรียน

2.2 การวิเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่เรียนรู้ มีแนวทางดังต่อไปนี้

2.2.1 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นในเรื่องการวิเคราะห์และควรให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนอย่างทั่วถึง

2.2.2 สถานศึกษาควรส่งเสริมครูผู้สอนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และการสรุปองค์ความรู้ ทั้งในชั้นเรียนและในโรงเรียน

2.2.3 ครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นหรือรายงานหน้าชั้นเรียนในวิชาต่าง ๆ

2.3 การตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ มีแนวทางดังต่อไปนี้

2.3.1 สถานศึกษาควรส่งเสริมครูผู้สอนให้มีการจัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนได้แก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ และส่งเสริมการประเมินผลงานด้วยตนเองและของผู้อื่น

2.3.2 ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

2.3.3 ครูผู้สอนควรมีการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างเหมาะสมและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยต้องดูในด้านของกฎหมายให้ถูกต้อง

3. ด้านอยู่อย่างพอเพียง

3.1 การวางแผนการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จเร็วขึ้น มีแนวทางดังต่อไปนี้

3.1.1 ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการกลุ่ม ในการทำงานของนักเรียน

3.1.2 ครูผู้สอนควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบโครงงาน

3.1.3 ครูผู้สอนควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีทำงานเป็นทีมร่วมกันกับเพื่อน

3.2 การวางแผนในการเรียนเพื่อให้การเรียนสำเร็จดังเป้าหมาย มีแนวทางดังต่อไปนี้

3.2.1 ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการวางแผนในการเรียน และการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร อย่างถูกต้อง

3.2.2 ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการปฏิบัติตนและการตัดสินใจด้วยความรอบคอบและมีเหตุผล

3.2.3 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนมีการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบและมีคุณธรรม โดยใช้หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตประจำวัน

3.3 การรู้เท่าทันสภาพแวดล้อมในสังคม มีแนวทางดังต่อไปนี้

3.3.1 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีและการปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3.3.2 ครูผู้สอนควรอบรมนักเรียน โดยให้นักเรียนรู้จักการรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ของสังคมและทางสภาพแวดล้อมในสังคม เพื่อให้ดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันได้อย่างปลอดภัย

3.3.3 ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนให้มีการยอมรับและการปรับตัว เพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4. ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน

4.1 ความพยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จมีแนวทางดังต่อไปนี้

4.1.1 สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมสร้างความตระหนักให้นักเรียน เห็นถึงความสำคัญของการคิดแก้ไขปัญหา โดยการกระตุ้นและชี้ให้นักเรียนคิดแก้ปัญหา และอุปสรรคในการทำงาน

4.1.2 ครูผู้สอนควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับการคิดแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ เช่น การแบ่งกลุ่ม การทำงานเป็นทีม เป็นต้น

4.1.3 สถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพิ่มทักษะชีวิตให้กับนักเรียน เพื่อส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน โดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

4.2 การทุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน มีแนวทางดังต่อไปนี้

4.2.1 ครูผู้สอนควรมีการให้กำลังใจนักเรียนในการทำงาน การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน เช่น การประกาศยกย่องชมเชย นักเรียนที่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เพื่อน ๆ

4.2.2 ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการสร้างเสริมความรับผิดชอบให้กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ และฝึกปฏิบัติจริงในกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีครูคอยดูแลเอาใจใส่อย่าง ใกล้ชิด

4.2.3 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการสร้างสถานการณ์จำลอง บทบาทสมมุติ การวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน โดยต้องให้ถูกต้องกับทุก ๆ เรื่อง

4.3 การปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง มีแนวทางดังต่อไปนี้

4.3.1 ครูผู้สอนควรมีการให้กำลังใจนักเรียนที่มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง

4.3.2 สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ อย่างสม่ำเสมอ

4.3.3 ครูผู้สอนควรมีการดูแลเอาใจใส่นักเรียน ต่อการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างต่อเนื่อง

5. ด้านมีจิตสาธารณะ

5.1 การอาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยความสมัครใจ มีแนวทางดังต่อไปนี้

5.1.1 สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมการส่งเสริมให้นักเรียนได้ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความสมัครใจ โดยไม่หวังผลตอบแทนอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นต้น

5.1.2 ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีการอาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ กำลังสติปัญญา และด้วยความสมัครใจ

5.1.3 สถานศึกษาควรส่งเสริมนักเรียนให้รู้จักการมีจิตอาสาในการทำประโยชน์ต่อส่วนรวมด้วยความสมัครใจ

5.2 การเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาและเพื่อสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ มีแนวทางดังต่อไปนี้

5.2.1 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคมอย่างต่อเนื่อง

5.2.2 สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนได้มีการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวม ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความ กระตือรือร้น

5.2.3 ครูผู้สอน ควรส่งเสริม ให้นักเรียนได้รู้จักการแบ่งปัน สิ่งของ และทรัพย์สินอื่น ๆ และการช่วยแก้ปัญหาหรือการสร้างความสุขให้กับผู้อื่น โดยต้องยึดหลัก คุณธรรมและจริยธรรม

5.3 การดูแลรักษาสาธารณสมบัติส่วนรวมด้วยความเต็มใจ มีแนวทางดังต่อไปนี้

5.3.1 สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนในการดูแลรักษาสาธารณสมบัติส่วนรวมและสิ่งแวดล้อม ด้วยความเต็มใจและอย่างสม่ำเสมอ

5.3.2 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ภายในโรงเรียนและชุมชนอย่างต่อเนื่อง

5.3.3 ครูผู้สอนควรอบรมนักเรียนให้รู้จักการดูแลรักษาสาธารณสุขสมบัติส่วนรวม เหมือนกับสมบัติส่วนตัว ด้วยความเต็มใจ

6. ด้านมีทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

6.1 การมีทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีแนวทางดังต่อไปนี้

6.1.1 ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยเน้นนักเรียนให้มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

6.1.2 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีการศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนอย่างหลากหลาย

6.1.3 ครูผู้สอนควรส่งเสริมทักษะการคิดของนักเรียนในขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน

6.2 การมีทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม มีแนวทางดังต่อไปนี้

6.2.1 ครูผู้สอนควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผ่านสื่อเทคโนโลยีที่มีความหลากหลาย เช่น เพลง นิทาน เกม วิดีทัศน์ หนังสือ อินเทอร์เน็ต และให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงตามสถานการณ์ต่าง ๆ

6.2.2 ครูผู้สอนควรมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้สืบค้นข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อฝึกทักษะการสืบค้นข้อมูลทางเทคโนโลยี

6.2.3 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้นักเรียนมีการเรียนรู้ผ่านเครื่องมือสื่อสารในยุคปัจจุบัน โดยเป็นความรู้ที่เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน

6.3 การมีทักษะในการแก้ปัญหา มีแนวทางดังต่อไปนี้

6.3.1 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้มีจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบของโครงงานในวิชาต่าง ๆ อย่างหลากหลาย

6.3.2 สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

6.3.3 สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้มีจัดกิจกรรมโดยใช้ทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในรายวิชาต่าง ๆ เพื่อฝึกนักเรียนให้รู้จักกระบวนการ แก้ปัญหา ตามหลักวิทยาศาสตร์

ชาตรี ตั้งอัมพรตรีพล (2561, น. 68-69) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโรงเรียนเซนต์คาเบรียล พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนมีดังนี้

1. ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรม หรือ โครงการต่าง ๆ ที่ช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2. ด้านชื่อเสียงสุจริต โรงเรียน ควรมีการสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน และร่วมมือกับผู้ปกครองในการปลูกฝังและแลกเปลี่ยน ข้อมูลระหว่างกัน
3. ด้านวินัย โรงเรียนควรมีการกำหนดรายละเอียดกฎเกณฑ์และคำชี้แจงที่ชัดเจน เข้าใจง่าย มีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบอยู่เสมอ และร่วมมือกับ ผู้ปกครองในการกวดขันและปลูกฝังเมื่อนักเรียนอยู่กับผู้ปกครองที่บ้าน
4. ด้านใฝ่เรียนรู้ โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้และประสบการณ์ภายนอก
5. ด้านอยู่อย่างพอเพียง โรงเรียนควรจัดกิจกรรมหรือโครงการที่น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ มีการรณรงค์เชิญชวนให้นักเรียนร่วมกันเห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ
6. ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน โรงเรียนควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้กระบวนการทำงานที่เป็นระบบ การทำงานร่วมกันกับผู้อื่น ควรเผยแพร่ผลงานตัวอย่างที่สะท้อนความมุ่งมั่นในการทำงานจนประสบความสำเร็จเพื่อให้เกิดเป็นแบบอย่างที่ดี
7. ด้านรักความเป็นไทย โรงเรียนควรใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมาใช้ในการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมและแสดงออกในเชิงประจักษ์มากขึ้น
8. ด้านมีจิตสาธารณะ โรงเรียนควรจัดกิจกรรมการการเรียนรู้ที่บูรณาการทางด้าน ทักษะการใช้ชีวิต การเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม การมีจิตสาธารณะ ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในการมีจิตสาธารณะ ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารและการจัดการ

สำนักทดสอบทางการศึกษา ได้กำหนดไว้ว่า กระบวนการบริหารและการจัดการเป็นกระบวนการ บริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจอย่างชัดเจน สามารถดำเนินงาน พัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน ตามหลักสูตรสถานศึกษาในทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ให้พร้อมทั้งจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจนสถานศึกษากำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจได้อย่างชัดเจนสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชนท้องถิ่นวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของตนสังกัด รวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

2. มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการคุณภาพ ของสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบการประเมินผล และปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีระบบนิเทศภายในการนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีส่วนร่วมกันวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาและร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา

3. ดำเนินงานพัฒนาวิชาการ ที่เน้นคุณภาพผู้เรียน รอบด้าน ตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย สถานศึกษาบริหาร จัดการเกี่ยวกับงานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน เชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย หมายรวมถึง การจัดการเรียนการสอนของกลุ่ม ที่เรียนแบบควรวรรณหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วย

4. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพและจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มาใช้ในการพัฒนางาน และการเรียนรู้ของผู้เรียน

5. จัดสภาพแวดล้อม ทางกายภาพ และสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และมีความปลอดภัย

6. จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหาร จัดการและการจัดการเรียนรู้

7. สถานศึกษาจัดระบบการจัดหา การพัฒนาและการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับ สภาพของสถานศึกษา

ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องทำงานด้วยจิตใจที่แน่วแน่ มั่นคงโดยฝึกอุทิศตนและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและปัญหานั้นปการ ที่จะต้องเผชิญและต้องหาทางแก้ไขให้สำเร็จ ดังนั้นการแสดงบทบาทที่เหมาะสมกับสภาพของผู้บริหารและแสดง ให้เหมาะสมกับตำแหน่งของผู้นำสูงสุดในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็น อีกทั้งจะต้องเป็นบทบาทที่ครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมคาดหวังว่าผู้บริหารควรจะเป็น ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารควรจะเป็นผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็ง มีการพัฒนางานวิชาการอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการบริหารจัดการที่เป็นที่ยอมรับ พร้อม ๆ กับการเป็น

นักพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและลึกซึ้ง ตลอดจนมีความรู้ความสามารถที่จะก้าวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของชุมชน ของสังคมและของโลก ด้วยการพัฒนาสถานศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพ เพื่อสร้างสรรค์ศรัทธา ความเชื่อมั่นในตัวผู้บริหารให้บังเกิดแก่ทุกคน นอกจากนี้บทบาทในฐานะผู้ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา ก็ยังเป็นบทบาทที่จำเป็นในยุคสมัยของสังคมวัตถุนิยมซึ่งให้ความสำคัญด้านวัตถุมากกว่าการเห็นความสำคัญของการพัฒนาด้านจิตใจ ผู้บริหารที่มีจิตใจที่พร้อมจะเป็น “ผู้ให้” ย่อมเป็นผู้ที่สมควรแก่การยกย่อง สรรเสริญ ประการสำคัญถ้าผู้บริหารสามารถใช้ปัญญาในการกระทำตนให้เป็นอย่างที่ดีในด้านการมีคุณธรรมจริยธรรมก็จะยิ่งทำให้การแสดงบทบาทต่าง ๆ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้บทบาทในการตัดสินใจที่มีประสิทธิผลก็จะทำให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพเพราะตัดสินใจไม่พลาด ส่วนอีกบทบาทหนึ่งที่ไม่ควรละเลยก็คือการเป็นนักพูดที่มีศิลป์ มีศิลปะในการเจรจาต่อรองตลอดจน เป็นนักฟังที่ดีที่พร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้คนรอบข้าง อีกทั้งยังเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีผู้รับฟังปัญหาข้อคับข้องใจของผู้บริหารที่สามารถแสดงบทบาทต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วและบทบาทอื่น ๆ ตามสถานการณ์ ให้เหมาะสมก็ย่อมจะนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ส่วนการบริหารจัดการในสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ใช้กรอบการบริหารของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล โดยนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่ามาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคลด้วย โดยนำหลัก ธรรมาภิบาลดังกล่าวมาบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งได้ แก่การดำเนินงานด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคลและบริหารทั่วไป โดยมีเป้าหมายในการจัดการศึกษาคือ ทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ดังนี้

1. ด้านวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้ อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

2. ด้านงบประมาณ

การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

3. ด้านบุคลากร

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการ ศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. ด้านการบริหารทั่วไป

การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยเน้นความ โปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. ความหมายของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 หมวด 4 เกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 22 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยมีผู้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนไว้ดังนี้

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553, น. 6) กล่าวว่า การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่มุ่งพัฒนาคนและชีวิตให้เกิดประสบการณ์เรียนรู้ เต็มตามความสามารถ สอดคล้องกับความถนัดความสนใจ แล้วก็ต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนมีอิสระภาพในการ

สร้างองค์ความรู้ของตนเองเรียนรู้อย่างมีความสุข โดยได้ใช้กระบวนการคิดปฏิบัติได้จริงมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัว ทั้งทางกาย สติปัญญาอารมณ์และสังคมและผู้เรียนมีบทบาทในกิจกรรมการเรียนรู้มากกว่าผู้สอน

ราชบัณฑิตยสถาน (2555, น. 518) กล่าวว่า กระบวนการ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น ในการเรียนทั้งทางด้านสติปัญญาร่างกายสังคมและอารมณ์โดยใช้กระบวนการที่หลากหลายในการสร้างความรู้ความเข้าใจและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง

นันทน์ภัส นิยมทรัพย์ (2560, น. 132) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนในลักษณะใดก็ตามหากดำเนินการเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์มากที่สุด เนื่องจากเป็นคนสำคัญที่สุดในกระบวนการเรียนรู้ ถือว่าเป็นการเรียนการสอนตามแนวพีชการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ได้ประโยชน์สูงสุด

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่และสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยใช้กระบวนการทางปัญญา และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียน โดยการจัดต้องให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถและความถนัดเน้นการบูรณาการความรู้ ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ใช้หลากหลายวิธีการสอนหลากหลายแหล่งความรู้สามารถพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลาย ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยการความสะอาดจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน สนับสนุนและเคารพในมุมมองอันหลากหลายของผู้เรียน

2. หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น เป็นแนวการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง มีการระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในส่วนของแนวจัดการการศึกษาในมาตราที่ 22 “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ซึ่งมีหลักในการจัดการดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ผู้เรียนจะต้องมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. สามสิ่งสำคัญที่ครูต้องนำมาพิจารณาในการออกแบบการเรียนรู้คือ เนื้อหาวิชา ประสบการณ์ และความต้องการของผู้เรียน
3. ครูต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

4. การปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้เรียน ถือเป็นช่วงเวลาแห่งการพัฒนาทักษะทางสังคมและทำให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามในการเรียนรู้ เกิดองค์ความรู้ใหม่และเรียนรู้ความคิดเห็นของผู้อื่น

5. ครูต้องทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก จัดหาสื่อและวัสดุ คอยสนับสนุนและแนะนำแนวทางที่เหมาะสม รวมไปถึงการหาจังหวะสอดแทรกเนื้อหาที่ต้องการสื่อลงไปในกิจกรรมของเด็กอย่างชาญฉลาด

6. การมีสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายในห้องเรียน จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถหยิบใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามความสนใจของตัวเองได้

7. การจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น จะต้องส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนหลาย ๆ ด้านไปพร้อมกันได้

กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอหลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ดังนี้

1. การเรียนเป็นกับเงินที่ควรเป็นไปอย่างมีชีวิตชีวา ดังนั้นผู้เรียนจึงควรมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การเรียนรู้เกิดได้จากหลายแหล่งต่าง ๆ กันมิใช่จากแหล่งใดแหล่ง เพียงแหล่งเดียว ประสบการณ์ความรู้สึกรักคิดของแต่ละบุคคลถือว่าเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญ

3. การเรียนรู้ที่ดีจะต้องปิดการเรียนที่เกิดจากความเข้าใจ ดึงช่วยให้ผู้เรียนจดจำและสามารถใช้การเรียนรู้ให้เป็นประโยชน์ได้ การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบด้วยตนเองนั้นมีส่วนช่วยให้เกิดความเข้าใจลึกซึ้งและจดจำได้ดี

4. การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญ หากผู้เรียนเข้าใจและมีทักษะในเรื่องนี้แล้วจะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และคำตอบต่าง ๆ ที่ตนต้องการได้

5. การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่ผู้เรียนคือ การเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3. ตัวบ่งชี้ ที่จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญค่านึงถึงตัวบ่งชี้แบ่งออกเป็นสอง ด้าน คือด้านผู้สอนและด้านผู้เรียนโดย (พิมพ์พันธ์ เซะคุปต์, 2544, น.41-42) ดังนี้

1. ตัวบ่งชี้ ด้านผู้สอน ได้แก่

1.1 ผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่เอง

1.2 ผู้สอนให้ผู้เรียนใช้ทักษะกระบวนการ คือ กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม และสร้างความรู้ด้วยตนเอง

1.3 ผู้สอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ทั้งสิ่งมีชีวิตและปฏิสัมพันธ์กับสิ่งไม่มีชีวิตเช่นเหมือนชื่อสถานที่ต่าง ๆ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

1.4 ผู้ทรงสร้างบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งบรรยากาศทางกายภาพและจิตใจ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข

1.5 ผู้สอนมีการวัดผลและประเมินผล ทั้งทักษะกระบวนการ ชีตความสามารถ ศักยภาพของผู้เรียน และผลผลิตจากการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการประเมินตามสภาพจริง

1.6 ผู้สอนพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.7 ผู้สอนเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้อำนวยการความสะอาด คือเป็นผู้จัดประสบการณ์ ผู้อำนวยการความสะอาดนั้น มีบทบาทดังนี้ 1) เป็นผู้นำเสนอ 2) เป็นผู้สังเกต 3) เป็นผู้ถาม 4) เป็นผู้เสริมแรง 5) เป็นผู้แนะนำ 6) เป็นผู้สะท้อนความคิด 7) เป็นผู้จัดบรรยากาศ 8) เป็นผู้จัดระเบียบ 9) เป็นผู้แนะแนว 10) เป็นผู้ประเมิน 11) เป็นผู้ให้คำชื่นชม 12) เป็นผู้กำกับ

2. ตัวบ่งชี้ ด้านผู้เรียน ได้แก่

2.1 ผู้เรียนสร้างความรู้ รวมทั้งสิ่งประดิษฐ์ด้วยตนเอง

2.2 ผู้เรียนใช้ทักษะกระบวนการ คือ กระบวนการคิด และกระบวนการกลุ่ม สร้างความรู้ด้วยตนเอง

2.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและมีปฏิสัมพันธ์

2.4 ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข

2.5 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้

สมุน อมรวิวัฒน์ (2545, น. 10) ได้ กล่าวถึงตัวบ่งชี้ด้านผู้สอนและผู้เรียน ดังนี้

1. ตัวบ่งชี้ ด้านผู้สอน ได้แก่

1.1 ผู้สอนเตรียมการสอน ทั้งเนื้อหาและวิธีการ ที่ผสมผสานภูมิปัญญาไทย และความรู้สากล

1.2 ผู้สอน จัดสิ่งแวดล้อม และบรรยากาศ ที่ปลูกเร้าใจและเสริมแรง ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพ

1.3 ผู้สอน เข้าใจและเอาใจใส่นักเรียน เป็นรายบุคคล และแสดงความเมตตาต่อผู้เรียนอย่างทั่วถึง

1.4 ผู้สอนจัดกิจกรรมและสถานการณ์ ให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

1.5 ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง

1.6 ผู้สอนส่งเสริมกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดี และปรับปรุงสื่อด้อยของผู้เรียน

1.7 ผู้ส่งใช้สื่อการสอน เพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และค้นพบ ความรู้

1.8 ผู้สอนควรปลูกฝัง ระเบียบวินัยค่านิยม คุณธรรม ตามวิถี วัฒนธรรมไทย

1.9 ผู้สอนประเมินตนเองอยู่เสมอ ตลอดจนสั่งการ แนะนำประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

2. ตัวบ่งชี้ ด้านผู้เรียน ได้แก่

2.1 ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรง สัมพันธ์กับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี
2.2 ผู้เรียนฝึกปฏิบัติและทำกิจกรรมหลากหลาย จนค้นพบความ และวิธีการของตนเอง

2.3 ผู้เรียนเห็นแบบอย่างที่ดี ฝึกเผชิญสถานการณ์จนเกิดจิตสำนึกและคุณธรรม

2.4 ผู้เรียนฝึกคิดหลายวิธี สร้างสรรค์ จินตนาการและแสดงออกได้อย่างชัดเจน มีเหตุผล

2.5 ผู้เรียนได้รับการเสริมแรง ให้ทดลองวิธีการแก้ปัญหา ทั้งด้วยตนเอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม

2.6 ผู้เรียนได้ฝึกฝน ค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ความรู้ จากแหล่งวิทยาการในโรงเรียน และชุมชน ผู้เรียนสนใจใฝ่รู้ มีส่วนร่วมในการเรียนอย่างมีความสุข

2.7 ผู้เรียนฝึกระเบียบวินัย และรับผิดชอบในการทำงานจนสำเร็จ

2.8 ผู้เรียนฝึกประเมิน ผลงานฝึกประเมินและปรับปรุงตนเองและยอมรับผู้อื่น จากตัวอย่างตัวบ่งชี้ผู้สอน และผู้เรียนในการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังกล่าวจะ มีแนวความคิดคล้ายกัน มีความครอบคลุมถึงบทบาทของผู้สอนที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก ในการเรียนรู้ ให้ความสำคัญของผู้เรียนมากที่สุด สำหรับผู้เรียนและ ฝึกกระบวนการคิดได้ลงมือปฏิบัติ มีความสุขจากการเรียนและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันได้

ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ความหมายคุณภาพการศึกษา

ในบริบทของการศึกษาคำว่า “คุณภาพ” มีหลากหลายความหมาย และยังไม่สามารถลงข้อสรุปที่ชัดเจน อดัม กล่าวไว้ว่า คำที่มักใช้ในความหมายเดียวกับคุณภาพ ได้แก่ ประสิทธิภาพ (efficiency) ประสิทธิผล (effectiveness) และความเสมอภาค (equity) ถึงแม้คำจะแตกต่างกันแต่นักการศึกษาปัจจุบันเห็นสอดคล้องกันว่า คำเหล่านี้ประกอบกันเป็นมิติพื้นฐานของการศึกษาที่มีคุณภาพ ดังนั้น คุณภาพการศึกษาตามแนวคิดของยูนิเซฟจึงพิจารณาจาก 5 ประการ ได้แก่ ตัวผู้เรียน สภาพแวดล้อม ในการเรียน เนื้อหาสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอน และผลลัพธ์ ดังนี้

1. ผู้เรียนที่มีสุขภาพแข็งแรง มีภาวะโภชนาการที่ดี มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ และได้รับการสนับสนุน ช่วยเหลือการเรียนจากครอบครัว และชุมชน

2. สภาพแวดล้อมที่ถูกละเลยลักษณะ ปลอดภัย ป้องกันการคุกคามทางเพศ และมีการ จัดหาทั้งทรัพยากร และสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอเหมาะสม

3. เนื้อหาสาระการเรียนรู้ต้องสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างหลักสูตร หนังสือ สื่อ อุปกรณ์ การเรียน และทักษะพื้นฐาน โดยเฉพาะการอ่านออก เขียนได้ และการคิดคำนวณ รวมถึงทักษะชีวิตที่ เด็กจะต้องเรียนรู้ เกี่ยวกับสุขภาพที่ดี ความปลอดภัย ความรู้เรื่องเพศศึกษา การโภชนาการ การป้องกันการติดเชื้อต่าง ๆ

4. กระบวนการเรียนการสอนที่ครูเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในบรรยากาศของห้องเรียน นอกห้องเรียน มีการบริหารจัดการที่ดี ครูมีทักษะการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียน และลดช่องว่างความแตกต่างในการเรียนรู้ของผู้เรียน

5. ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องสะท้อนถึงความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายการศึกษาของชาติ และการมีส่วนร่วมของสังคม (Adams, 1993 as cited in UNICEF, 2000, p. 4)

คุณภาพการศึกษายังเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณลักษณะของการจัดการศึกษาที่มี มาตรฐาน ทำให้เกิดผลอย่างยั่งยืนแก่ผู้เรียนตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร และสามารถสนองความ ต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน หรืออาจกล่าวได้ว่าคุณภาพการศึกษา คือ คุณภาพของ ผู้เรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการสูง และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด ทั้งนี้ คุณภาพของผู้เรียนดังกล่าวเกิดจากความร่วมมือของทุก ๆ ฝ่าย ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนที่ เอาใจใส่การจัดการศึกษา หน่วยงานระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติมีระบบการบริหารที่ได้มาตรฐาน และโดยเฉพาะระดับปฏิบัติซึ่งหมายถึงสถานศึกษามีระบบการเรียนการสอนที่ถึงระดับห้องเรียน อย่างมีคุณภาพ อันเป็นผลมาจากการมีผู้บริหาร และครูมืออาชีพ รวมทั้งมีคณะกรรมการสถานศึกษา ที่ให้คำปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (รัตนา ดวงแก้ว, 2556, น. 11)

คุณภาพการศึกษา เป็นนามธรรม หากเข้าใจความหมายไม่ตรงกันแล้ว เมื่อนำลงมาสู่ การปฏิบัติ ก็จะแตกออกไปในแต่ละทิศทาง สุดท้ายก็อาจวนอยู่ในอ่าง ในสังคมไทยยังมีความสับสน ระหว่างคำว่า "คุณภาพคน" กับคำว่า "คุณภาพการศึกษา" ที่ผ่านมาสังคมมักจะกล่าวโทษกันว่า คนดี หรือคนไม่ดี เป็นเพราะการศึกษา แท้จริงแล้วการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างคุณภาพ คน เนื่องจากคุณภาพคนเกี่ยวข้องกับหลายปัจจัยที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว สังคม สิ่งแวดล้อม (ครูบ้านนอก.คอม, พ.ศ.2560)

คุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามปณิธาน และภารกิจของ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามนโยบายการพัฒนาการอุดมศึกษาของประเทศ ตลอดจน ปณิธานและภารกิจเฉพาะในการจัดการศึกษาของแต่ละสถาบัน (สำนักงานประกันคุณภาพ , มหาวิทยาลัยมหิดล)

แนวคิดคุณภาพการศึกษา การศึกษาเป็นระบบที่ซับซ้อนที่มีบริบททางการเมือง วัฒนธรรม และเศรษฐกิจฝักรากลึก และมีมิติต่าง ๆ ก็มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และมีอิทธิพลซึ่งกัน และกันซึ่งในบางครั้ง ไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ และการศึกษาที่มีตัวร่วมที่สำคัญ ได้แก่ บริบท การจัดการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียน และหัวใจของการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะกล่าวถึงเกี่ยวข้อง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีเป้าหมาย คือ คุณภาพของผู้เรียนไม่ต่ำกว่ามาตรฐานที่รัฐกำหนดไว้ (เรวัตี เขาวนาชัย, 2559, น. 25)

จากแนวคิดคุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณภาพของผู้เรียนที่เกิดจากการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบ มีการวางแผนกำหนดนโยบายที่ชัดเจน ส่งผลให้ มีการจัดการเรียนการสอนที่ตรงตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ตามหลักสูตรสถานศึกษาและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้

สนธยา สำรวยผล (2562, น. 183-185) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า แนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของนักเรียน ประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ มีแนวทางดังต่อไปนี้

1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการการพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของสถานศึกษา

1.2 คณะกรรมการกำหนดขอบเขตของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ประการ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา

1.3 คณะกรรมการเลือกแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.4 คณะกรรมการวางแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับแนวทางการ พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.5 แจกแจงแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไปยังคณะครู กรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน ได้ทราบอย่างทั่วถึง

2. ขั้นตอนดำเนินการ แบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 องค์ประกอบที่ 1 การสอนแบบบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ มีแนวทางดังต่อไปนี้

2.1.1 หัวหน้ากลุ่มสาระและครูร่วมกันกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ที่ต้องบูรณาการในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.1.2 หัวหน้ากลุ่มสาระและครูทบทวนโครงสร้างรายวิชา และสอดแทรก คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในหน่วยการเรียนรู้

2.1.3 ครูออกแบบหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ โดยสอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์และตัวชี้วัดตามที่ระบุในโครงสร้างรายวิชาที่ปรับปรุงไว้แล้ว

2.1.4 นิเทศการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.1.5 ครูดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.1.6 ครูประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แล้วสรุปในภาพรวมเมื่อสิ้น ภาคเรียน

2.1.7 ครูนำผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์มาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ในภาคเรียนต่อไป

2.2 องค์ประกอบที่ 2 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีแนวทางดังต่อไปนี้

2.2.1 หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และครูร่วมกันกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.2.2 หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทบทวนโครงสร้างแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยสอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.2.3 ครูออกแบบหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดกิจกรรมโดยสอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ และตัวชี้วัดตามที่ระบุในโครงสร้างแผนการจัดกิจกรรม ที่ปรับปรุงแล้ว

2.2.4 นิเทศติดตามกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูผู้สอนในแต่ละกิจกรรม

2.2.5 ครูดำเนินการตามแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.2.6 ครูประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยดำเนินการตามแผนการจัดกิจกรรม แล้วรวบรวมผลการประเมินที่ได้ นำไปสรุปเมื่อสิ้นภาคเรียน

2.2.7 หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนำผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์มาใช้ในการปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในภาคเรียนต่อไป

2.3 องค์ประกอบที่ 3 การจัดทำโครงการพิเศษพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มีแนวทางดังต่อไปนี้

2.3.1 คณะกรรมการการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน

2.3.2 คณะกรรมการจัดทำโครงการเสนอโครงการและขออนุมัติโครงการ

2.3.3 คณะกรรมการวิเคราะห์โครงการที่สถานศึกษาดำเนินการอยู่แล้ว ว่าสอดคล้องหรือสามารถสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์หลักข้อใดได้บ้างแล้วจัดทำตาราง วิเคราะห์ความสอดคล้องของโครงการกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.3.4 ผู้อำนวยการโรงเรียนกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการกิจกรรมแต่ละ กิจกรรม

2.3.5 ครูผู้รับผิดชอบโครงการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์แล้วรวบรวม ผลการประเมินที่ได้นำไปสรุปเมื่อสิ้นภาคเรียน

2.4 องค์ประกอบที่ 4 การสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนผ่านกิจวัตร ประจำวัน มีแนวทางดังต่อไปนี้

2.4.1 คณะกรรมการศึกษาทบทวนกิจวัตรประจำวันของนักเรียนในแต่ละวัน

2.4.2 คณะกรรมการกำหนดกิจวัตรประจำวันประจำปีการศึกษาและนำ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการมาสอดคล้องในแต่ละกิจกรรม

2.4.3 ผู้อำนวยการโรงเรียนแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการสร้างคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของนักเรียนผ่านกิจวัตรประจำวัน

2.4.4 ผู้รับผิดชอบเพิ่มเติมและนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องเข้าไป ในกิจวัตรประจำวันที่สร้างขึ้นและให้นักเรียนนำไปปฏิบัติ

2.4.5 ผู้รับผิดชอบนิเทศติดตามประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม

2.4.6 ครูประจำชั้นประเมินผลและนำผลการประเมินที่ได้นำไปสรุปเมื่อสิ้น ภาคเรียน

3. ชั้นประเมินผล มีแนวทางดังต่อไปนี้

3.1 คณะกรรมการเลือกรูปแบบของเครื่องมือวัดและประเมิน

3.2 คณะกรรมการดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางที่กำหนดไว้และประเมิน เป็นระยะ ๆ ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ให้ปรับปรุงพัฒนาแล้วประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

3.3 คณะกรรมการกำหนดเกณฑ์และแนวทางการประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์

3.4 คณะกรรมการแจ้งให้ครูผู้สอนครูที่ปรึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการ พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ประเมินและส่งผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ฝ่ายทะเบียนวัดผล

3.5 ฝ่ายทะเบียนและวัดผลประมวลผลตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการฯ กำหนดสรุปผล การประเมินและบันทึกข้อมูลลงใน ปพ. 1 แล้วส่งครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้น

3.6 ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นแจ้งผลการประเมินต่อผู้เรียนและผู้ปกครอง นักเรียน

4. ชั้นปรับปรุงแก้ไข มีแนวทางดังต่อไปนี้

4.1 ผู้อำนวยการนำข้อมูลปัญหาอุปสรรคที่ดำเนินการในชั้นเตรียมการไปใช้ ในการปรับปรุงในชั้นเตรียมการในปีการศึกษาต่อไป

4.2 ครูวิชาการหัวหน้ากลุ่มสาระและครูผู้สอนนำผลการประเมินไปปรับปรุงการสอนแบบบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ

4.3 หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4.4 คณะกรรมการการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขการจัดทำโครงการพิเศษพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

4.5 คณะกรรมการการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนผ่านกิจวัตรประจำวัน จากแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังกล่าว สรุปได้ว่า สถานศึกษา ควรกำหนดรูปแบบวิธีการ และแนวทางที่ใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและเป็นระบบ อาจจะเป็นบูรณาการในตัวชีวิตตามหลักสูตร สถานศึกษาทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หรือโครงการกิจกรรมต่าง ๆ โดยใช้ รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือหลายรูปแบบก็ได้

2. ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาของไทย

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555 - 2559) โดยระบุปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาของไทยที่ต้องการปฏิรูป (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2557) ดังนี้

1. คุณภาพของหลักสูตร และระบบจัดการเรียนการสอนของแต่ละสถาบันทั้งของรัฐและเอกชนโดยที่การบริหารจัดการรายวิชา ที่จัดให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่ระดับพื้นฐานจนถึงระดับบัณฑิตศึกษา ต้องเป็นรายวิชาที่มีเนื้อหาทางวิชาการที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์อย่างเป็นระบบได้ และสามารถทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมต่อการปฏิบัติงานได้ทันทีตามศาสตร์วิชานั้น ๆ ภายหลังจากที่ได้สำเร็จการศึกษา ทั้งนี้รัฐต้องเร่งแก้ไขประเด็นเรื่องความเหลื่อมล้ำของมาตรฐานสถาบันทางการศึกษา ซึ่งไม่เพียงแต่ควบคุมมาตรฐานของสถาบันการศึกษาภาคเอกชนเท่านั้น ยังคงต้องควบคุมสถาบันการศึกษาในสังกัดของรัฐหรือสถาบันการศึกษาในกำกับของรัฐบาลด้วย และหน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุม ดูแล การจัดการระบบ การเรียนการสอนให้มีคุณภาพโดยตรง ต้องไม่ละเลยแม้ได้ผ่านการประเมินมาแล้วก็ตาม

2. คุณภาพของผู้สอน หรือวิชาชีพความเป็นครู ในสถาบันการศึกษาหลายแห่ง ผู้สอนบางส่วนมิได้มีคุณวุฒิด้านครุศาสตร์ ซึ่งไม่ได้ผ่านการศึกษาด้านระบบการจัดการเรียนการสอนโดยตรง ดังนั้น ผู้สอนที่มีได้ศึกษาวิชาชีพครูมาโดยตรง อาจมีความเชี่ยวชาญ หรือความชำนาญไม่เพียงพอ อันอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอนได้ เพราะเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ และนำความรู้ไปใช้ได้ ทั้งนี้ ผู้สอนยังต้องหมั่นพัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยต้องหาแนวทาง และรูปแบบการถ่ายทอดที่หลากหลายและมีความเข้าใจ เอาใจใส่ ซึ่งหน้าที่ดังกล่าวเป็นภาระที่ยิ่งใหญ่นอกเหนือจากคุณภาพของผู้สอนที่ต้องเสียสละ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอแล้ว นอกจากนี้ผู้สอนยังมีภาระงานอย่างอื่นนอกเหนือจากงานสอน และงานวิชาการ เช่น ผู้สอนยังรับภาระงานทางด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจ อีกประการหนึ่งที่จะต้องปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาที่ทั่วโลกให้ความสำคัญแต่ประเทศไทยทำไม่สำเร็จ คือ

1. คุณภาพผู้สอน ปกติคนที่จะมีอาชีพสอนหนังสือจะต้องเป็นคนที่มีผลการเรียนดี หรือเป็นคนเรียนเก่ง สถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงทั่วโลกทุกระดับจะพยายามคัดเลือกคนเก่งให้เป็นผู้สอน ในอดีตประเทศไทยเราใครจะเรียนครูต้องเป็นคนเก่งจึงจะเข้าเรียนได้ แต่ในระยะหลังนี้เราไม่สามารถดึงดูดให้คนเก่งมาเรียนครูได้ โดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐานหาคนเก่งมาเป็นครูยาก ทำให้มีผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของเราโดยตลอด ในขณะที่ประเทศเกาหลีใต้ประสบความสำเร็จมากในการดึงดูดคนเก่ง มาสอนหนังสือ

2. หลักสูตรและระบบการเรียนการสอน กล่าวคือ หลักสูตรต้องเป็นหลักสูตรที่ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และมีระบบการเรียนการสอนที่เสริมสร้างทักษะการคิด การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แต่ปัญหาหลักของระบบการเรียนการสอนของไทย คือ การสอนให้ท่องจำ ไม่มีทักษะในการคิด และวิเคราะห์ ทำให้ไม่มีความคิดสร้างสรรค์

3. ผู้เรียน โดยธรรมชาติคนเราเกิดมามีภูมิปัญญาต่างกัน แต่ปรัชญาการศึกษาถือว่าคนเราทุกคนที่เกิดมาล้วนมีความสามารถทั้งสิ้น เป็นหน้าที่ของครอบครัว และโรงเรียนที่จะต้องค้นให้พบว่า เด็กมีทักษะในด้านใด แล้วส่งเสริมให้เด็กมีโอกาสดำเนินตามพัฒนาตามทักษะของตนให้เต็มความสามารถ เด็กทุกคนก็จะมีโอกาสประสบความสำเร็จตามความสามารถของตนได้ แต่ปัญหาหลักของเราคือ เด็กจำนวนมากไม่มีโอกาสดำเนินตามพัฒนาตามทักษะที่ตนถนัด ทำให้กลายเป็นคนด้อยความสามารถไปโดยปริยาย

4. ปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน เช่น ห้องสมุด ห้องทดลองวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการฝึกงาน ห้องปฏิบัติการระบบสารสนเทศ อุปกรณ์กีฬา และดนตรี เป็นต้น สถาบันการศึกษาที่มีปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนอย่างครบถ้วนทุกด้าน จะช่วยให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ และประสิทธิภาพสูง แต่โรงเรียน หรือสถาบันการศึกษาจำนวนมาก ไม่สามารถจัดหาปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอนดังกล่าว ได้อย่างเหมาะสม ทำให้การจัดการศึกษาไม่มีคุณภาพ

5. การจัดการการศึกษา ประเด็นนี้ถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งเพราะผู้บริหารสถาบันการศึกษา ต้องรับผิดชอบการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ทั้งเรื่องการจัดให้มีผู้สอนที่มีคุณภาพ การจัดหาทรัพยากรให้เพียงพอต่อการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำในการขับเคลื่อนสถาบันการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ แต่ปัญหาหลักของไทย คือ มีสถาบันการศึกษาจำนวนมากที่ผู้บริหารไม่มีภาวะผู้นำ และไม่ใส่ใจในการพัฒนาให้การศึกษาที่มีคุณภาพนอกจากนี้ ยังมีผลงานวิจัยยืนยันว่าปัจจัยส่งเสริมคุณภาพการศึกษาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ความเอาใจใส่ของครอบครัว ถ้าครอบครัวโดยเฉพาะคุณพ่อคุณแม่มีเวลาเอาใจใส่ติดตามการเรียนของบุตรหลานอย่างสม่ำเสมอ ช่วยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด จะทำให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูง ซึ่งจะเห็นได้จากครอบครัวคนชั้นกลางในสังคมไทยที่คุณพ่อคุณแม่มีเวลาเอาใจใส่ให้คำแนะนำบุตรหลานอย่างใกล้ชิด เด็กก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาดีกว่าลูกหลานคนยากจนที่คุณพ่อคุณแม่ไม่มีเวลาสนใจเพราะต้องดิ้นรนหาเช้ากินค่ำประเทศไทยเรามีเพียงคนส่วนน้อยที่มีโอกาสได้ศึกษาในสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะบุตรหลานของคนชั้นกลางขึ้นไปที่ครอบครัวมีเวลาเอาใจใส่ใกล้ชิด ทำให้มีโอกาสดีกว่าบุตรหลานของคนยากจน การที่มีโอกาสทางการศึกษาดีกว่าทำให้มีโอกาสได้ทำงานดีกว่า โอกาสในการประสบความสำเร็จในชีวิตจึงมีมากกว่าบุตรหลานคนยากจนโดยทั่วไป (สมบัติ ชำรงธัญวงศ์, 2557)

จากแนวคิดปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษานั้น ประกอบไปด้วย

1. ผู้เรียน จะมีความแตกต่างในแต่ละบุคคล ซึ่งแต่ละบุคคลมีความสามารถแตกต่างกัน จึงเป็นหน้าที่ของครอบครัว และโรงเรียนที่จะต้องค้นให้พบว่า เด็กมีทักษะในด้านใด แล้วส่งเสริมให้เด็กมีโอกาส ได้พัฒนาตามทักษะของตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพเมื่อจบออกจากสถานศึกษา
2. ผู้สอน ผู้สอนที่ดีนั้นจะต้องมีความรู้ คุณวุฒิ ด้านการสอนโดยตรง และมีความสามารถทั้งด้านวิชาการ และมีระบบการเรียนการสอนที่เสริมสร้างทักษะการคิด การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สามารถถ่ายทอดไปสู่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ระบบการบริหารจัดการศึกษา จะต้องผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำสามารถขับเคลื่อนสถานศึกษา ส่งเสริมการสอนของผู้สอนให้มีความพร้อม มีการวางแผน กำหนดหลักสูตรสถานศึกษา

ให้เป็นตามหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ มีการติดตาม และช่วยเหลือผู้สอนในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้สอนและผู้เรียน

เกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ

2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน

ความคิดเห็นและแก้ปัญหา

3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

4) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

2.1 มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน ตามหลักสูตรสถานศึกษาและ

ทุกกลุ่มเป้าหมาย

- 2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
 - 2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
 - 2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้
- มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**

ได้

- 3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตร
- 3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก
- 3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
- 3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนา และปรับปรุงการจัดการ

เรียนรู้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

ประเด็นพิจารณา

- 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน
 - 1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ
 - 2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา
 - 3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม
 - 4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
 - 5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา
 - 6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ
- 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน
 - 1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด
 - 2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
 - 3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย
 - 4) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 กำลังพัฒนา

- 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน
 - 1) ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ต่ำกว่าเป้าหมาย ที่สถานศึกษากำหนด

2) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1) ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
- 2) ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคมต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ระดับ 2 ปานกลาง

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1) ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

2) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1) ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
- 2) ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมเป็นไปตามกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ระดับ 3 ดี

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1) ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

2) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

3) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหาได้

4) ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม

5) ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมปลอดภัย

6) ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- 1) ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ระดับ 4 ดีเลิศ

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1) ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

2) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

3) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้

4) ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม

5) ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเอง และสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน

6) ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นและการทำงาน หรืองานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ระดับ 5 ยอดเยี่ยม

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1) ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

2) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

3) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้

4) ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม และนำไปใช้เผยแพร่

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเอง และสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม

2) ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น และการทำงานหรืองานอาชีพ

3) ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดเป็นแบบอย่างได้

4) ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาไทย

5) ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

6) ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
จากเกณฑ์การประเมินของกระทรวงศึกษาธิการด้านการคุณภาพผู้เรียน ได้แบ่งย่อย
ออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน โดยใช้การตรวจสอบเอกสาร สังเกตพฤติกรรม และ
สัมภาษณ์เกี่ยวกับความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์
การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสร้างนวัตกรรมของผู้เรียน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ
สื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา ความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่อ
งานอาชีพ

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โดยใช้การตรวจสอบเอกสาร สังเกตพฤติกรรม
และสัมภาษณ์เกี่ยวกับคุณลักษณะและค่านิยมที่ติดตามที่สถานศึกษากำหนด มีความภูมิใจในท้องถิ่น
และความเป็นไทย ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพ
กาย สุขภาพจิต อารมณ์และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

ประเด็นพิจารณา

2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน
2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา
2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและ
ทุกกลุ่มเป้าหมาย

2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 กำลังพัฒนา

1) เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดไม่ชัดเจน
2) ระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาไม่ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐาน
การศึกษาของสถานศึกษา

ระดับ 2 ปานกลาง

1) เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจนเป็นไปได้ในการปฏิบัติ
2) มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐาน
การศึกษาของสถานศึกษา

ระดับ 3 ดี

- 1) เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจนสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เป็นไปได้ในการปฏิบัติ
- 2) มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจนส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย
- 4) พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
- 5) จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
- 6) จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

ระดับ 4 ดีเลิศ

- 1) มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการชุมชน นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปได้ในการปฏิบัติ
- 2) มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
- 3) ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงกับชีวิตจริง
- 4) พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและสถานศึกษา
- 5) จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และมีความปลอดภัย
- 6) จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับสภาพของสถานศึกษา

ระดับ 5 ยอดเยี่ยม

- 1) มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการชุมชน นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปได้ในการปฏิบัติ ทันทต่อการเปลี่ยนแปลง
- 2) มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง และเป็นแบบอย่างได้

3) ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงกับชีวิตจริง และเป็นแบบอย่างได้

4) พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและสถานศึกษา และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนางาน

5) จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และมีความปลอดภัย

6) จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

จากเกณฑ์การประเมินของกระทรวงศึกษาธิการด้านระบบการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา โดยใช้การตรวจสอบเอกสารสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้เรียน และผู้ปกครอง เกี่ยวกับสถานศึกษา กำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจไว้อย่างชัดเจน สามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่องพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้สถานศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ประเด็นพิจารณา

3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

การให้ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 กำลังพัฒนา

1) จัดการเรียนรู้ที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง

2) ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้

3) ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างไม่เป็นระบบ

ระดับ 2 ปานกลาง

- 1) จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
- 2) ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 3) ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

ระดับ 3 ดี

- 1) จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
- 2) ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 3) ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
- 4) มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก
- 5) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

ระดับ 4 ดีเลิศ

- 1) จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
- 2) ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 3) ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
- 4) มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก เต็มรักที่จะเรียนรู้และเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข
- 5) มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

ระดับ 5 ยอดเยี่ยม

- 1) จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและมีการเผยแพร่
- 2) ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

- 3) ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัด และประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
- 4) มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก เด็กรักที่จะเรียนรู้ และเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข
- 5) มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ครู และผู้เกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ (คู่มือแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

บริบทศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รับผิดชอบเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย 4 อำเภอ คือ อำเภอนครไทย อำเภอชาติตระการ อำเภอพรหมพิรามและอำเภอวัดโบสถ์ มีบริบททั่วไป ดังนี้

ที่ตั้งและอาณาเขต

พิษณุโลก เป็นจังหวัดตั้งอยู่ในภาคเหนือของประเทศไทย มีประชากรในปี พ.ศ. 2565 จำนวน 865,247 คน มีพื้นที่ 10,815.85 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองส่วนภูมิภาค ออกเป็น 9 อำเภอ มีเทศบาลนครพิษณุโลก เป็นเขตเมืองศูนย์กลางของจังหวัดและเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด มีอาณาเขตติดต่อกับแขวงไชยบุรี ประเทศลาว ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัด เป็นจังหวัดเดียวของภาคกลางที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศลาว

ทางตอนเหนือและตอนกลางเป็นเขตเทือกเขาสูงและที่ราบสูง โดยมีเขตภูเขาสูงด้านตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งอยู่ในเขตอำเภอวังทอง อำเภอวัดโบสถ์ อำเภอเมืองมะปราง อำเภอนครไทย และอำเภอชาติตระการ พื้นที่ตอนกลางมาทางใต้เป็นที่ราบและตอนใต้เป็นที่ราบลุ่ม โดยเฉพาะบริเวณลุ่มแม่น้ำน่านและแม่น้ำยม ซึ่งเป็นแหล่งการเกษตรที่สำคัญที่สุดของจังหวัดพิษณุโลก อยู่ในเขตอำเภอบางระกำ อำเภอเมืองพิษณุโลก อำเภอพรหมพิราม อำเภอเนินมะปราง และบางส่วนของอำเภอวังทอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 มีโรงเรียนในกำกับดูแล ตั้งอยู่ในเขตอำเภอวัดโบสถ์ อำเภอนครไทย อำเภอชาติตระการและอำเภอพรมพิราม มีสถานศึกษาทั้งหมด 163 โรงเรียน และมีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด 1,418 คน เป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 113 คน และครูผู้สอนจำนวน 1,305 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565)

วิสัยทัศน์

มีนวัตกรรมการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนการจัดการศึกษาในวิถีใหม่ (NEW NORMAL) นักเรียนมีสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

พันธกิจ

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม และใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) และวิจัยเป็นฐาน
2. ส่งเสริมสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา มีคุณภาพ สร้างโอกาส สร้างความปลอดภัย
3. เพิ่มศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้รองรับการเปลี่ยนแปลง
4. เร่งการพัฒนาให้นักเรียนให้มีทักษะชีวิต ทักษะการทำงาน ทักษะการเรียนรู้ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อเทคโนโลยี สร้างนวัตกรรมเพื่อรองรับวิถีใหม่ (NEW NORMAL)
5. เสริมสร้างการพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

เป้าประสงค์

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีระบบบริหารการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน
2. นักเรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม ทัวถึงและปลอดภัยทุกด้าน
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีศักยภาพการจัดการเรียนรู้ รองรับการเปลี่ยนแปลง
4. นักเรียนมีทักษะชีวิต ทักษะการทำงาน ทักษะการเรียนรู้ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อเทคโนโลยี สร้างนวัตกรรมตามวิถีใหม่ (NEW NORMAL)
5. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. ยุทธศาสตร์ที่ 1: จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง
2. ยุทธศาสตร์ที่ 2: พัฒนาคุณภาพผู้เรียน และส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถ

3. ยุทธศาสตร์ที่ 3: ส่งเสริม พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
4. ยุทธศาสตร์ที่ 4: ขยายโอกาสการเข้าถึงทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
5. ยุทธศาสตร์ที่ 5: จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. ยุทธศาสตร์ที่ 6: พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาและส่งเสริมการมีส่วนร่วม

ภารกิจ (Assign mission)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา พ.ศ. 2560 ข้อ 5 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจ หน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและ ความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงาน ในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดการและการพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และ สถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินงานของคณะกรรมการและคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไประดับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้รับบุให้เป็นหน้าที่ของ หน่วยงานใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้มอบหมาย

ข้อ 6 ให้แบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่ และอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 34 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 ข้อ 3 และข้อ 4 ประกอบคำแนะนำของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมติ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการประชุม ครั้งที่ 8/2561 เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2561 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงออก ประกาศแก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ดังกล่าวไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (10) ของข้อ 6 แห่งประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการ ภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แบ่งเป็น 10 กลุ่มงาน ดังนี้

- (1) กลุ่มอำนวยการ
- (2) กลุ่มนโยบายและแผน
- (3) กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- (4) กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
- (5) กลุ่มบริหารงานบุคคล
- (6) กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (7) กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
- (8) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
- (9) หน่วยตรวจสอบภายใน
- (10) กลุ่มกฎหมายและคดี

ข้อ 7 ส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) กลุ่มอำนวยการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) ปฏิบัติงานสารบรรณของสำนักงานเขต
- (ข) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยการ
- (ค) ดำเนินการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และยานพาหนะ
- (ง) จัดระบบบริหารงาน การควบคุมภายใน และพัฒนาองค์กรสำนักงาน
- (จ) ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่กิจการและผลงานและบริการข้อมูลข่าวสาร
- (ฉ) ประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกเขตพื้นที่การศึกษา
- (ช) ดำเนินการเลือกตั้งและสรรหากรรมการและอนุกรรมการ
- (ซ) ประสาน ส่งเสริมการจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพ
- (ฌ) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการภายในของสำนักงานเขตที่พื้นที่การศึกษาที่มีใช้งานของส่วนราชการใดโดยเฉพาะ
- (ญ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(2) กลุ่มนโยบายและแผน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) จัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
- (ข) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และแจ้งการจัดสรร งบประมาณ
- (ค) ตรวจสอบ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ และผลการปฏิบัติตามนโยบาย
- (ง) ดำเนินการวิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก และโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(3) กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

- (ก) ศึกษา วิเคราะห์ ดำเนินการ และส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกล
- (ข) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา
- (ค) ดำเนินงานสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา
- (ง) ดำเนินการวิเคราะห์ และปฏิบัติงานระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

- (จ) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินงานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ
- (ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่

ได้รับมอบหมาย

(4) กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารการเงิน
- (ข) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานบัญชี
- (ค) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานพัสดุ
- (ง) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงาน บริหารสินทรัพย์
- (จ) ให้คำปรึกษาสถานศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานบริหารการเงิน งานบัญชี งานพัสดุ

และงานบริหารสินทรัพย์

- (ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่

ได้รับมอบหมาย

(5) กลุ่มบริหารงานบุคคล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) วางแผนอัตรากำลัง กำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะ
 - (ข) ส่งเสริม สนับสนุนการมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ
 - (ค) วิเคราะห์และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการสรรหา บรรจุและแต่งตั้ง ย้าย โอน และการ
- ออกจากราชการ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (ง) ศึกษา วิเคราะห์ และดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อน
- เงินเดือน การมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (จ) ดำเนินงานบำเหน็จความชอบและทะเบียนประวัติ
 - (ฉ) จัดทำข้อมูลระบบจ่ายตรงเงินเดือนและค่าจ้างประจำ

(ช) ปฏิบัติการบริการและอำนวยความสะดวกในเรื่องการออกหนังสือรับรองต่าง ๆ การออกบัตรประจำตัว และการขออนุญาตต่าง ๆ

(ซ) ศึกษา วิเคราะห์และจัดทำข้อมูลเพื่อดำเนินงานวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ และการดำเนินคดีของรัฐ

- (ณ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่

ได้รับมอบหมาย

(6) กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) ดำเนินงานฝึกอบรมการพัฒนาก่อนแต่งตั้ง
- (ข) ดำเนินงานฝึกอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงาน

(ค) ดำเนินงานพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ

(ง) ปฏิบัติงานส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(จ) ดำเนินการเกี่ยวกับการลาศึกษาต่อ ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยภายในประเทศหรือต่างประเทศ

(ฉ) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเสริมสร้างระบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

(ช) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(7) กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาและหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

(ข) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

(ค) วิจัยพัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบและประเมินเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลการศึกษา

(ง) วิจัย พัฒนา ส่งเสริม มาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษารวมทั้งประเมิน ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

(จ) นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

(ฉ) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนา ส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

(ช) ปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

(ซ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(8) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ศึกษา วิเคราะห์ ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินงานเกี่ยวกับศาสตร์พระราชา

(ข) ส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

(ค) ส่งเสริมและสนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเตรียมข้อมูลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ บุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น

(ง) ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

(จ) ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ

(ฉ) ส่งเสริมงานการแนะแนว สุขภาพอนามัย กีฬาและนันทนาการ ลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร ประชาธิปไตย วินัยนักเรียน การพิทักษ์สิทธิเด็กและเยาวชน และงานกิจการนักเรียนอื่น

(ช) ส่งเสริมสนับสนุนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

(ซ) ประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติด และส่งเสริมป้องกัน แก้ไข และคุ้มครองความปลอดภัยนักเรียนและนักศึกษา รวมทั้งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(ฌ) ดำเนินงานวิเทศสัมพันธ์

(ญ) ประสาน ส่งเสริมการศึกษากับการศาสนาและการวัฒนธรรม

(ฎ) ส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมทางการศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น

(ฏ) ประสานและส่งเสริมสถานศึกษาให้มีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

(ฐ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

(9) หน่วยตรวจสอบภายใน ให้ปฏิบัติงานขึ้นตรงกับหัวหน้าส่วนราชการ มีอำนาจหน้าที่

(ก) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานตรวจสอบการเงิน การบัญชี และตรวจสอบระบบการดูแลทรัพย์สิน

(ข) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานตรวจสอบการดำเนินงานหรือกระบวนการปฏิบัติงาน เปรียบเทียบกับผลผลิตหรือเป้าหมายที่กำหนด

(ค) ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

(ง) ดำเนินการอื่นเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในตามที่กฎหมายกำหนด

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(10) กลุ่มกฎหมายและคดี ให้ปฏิบัติงานขึ้นตรงกับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(ก) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการมีวินัยและรักษาวินัย

- (ข) ดำเนินการสืบสวนเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน
 - (ค) ดำเนินการสอบสวนเกี่ยวกับวินัยและการตรวจพิจารณาวินัย
 - (ง) ดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์
 - (จ) ดำเนินการเกี่ยวกับการร้องทุกข์และการพิจารณาร้องทุกข์
 - (ฉ) ดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่
 - (ช) ดำเนินการเกี่ยวกับงานคดีปกครอง คดีแพ่ง คดีอาญา และคดีอื่น ๆ ของรัฐ
- ข้อมูลสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ตาราง 1 แสดงข้อมูลสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3
จำแนกตามระดับการจัดการศึกษา

อำเภอ	โรงเรียน		
	ขนาดเล็ก 0-120 คน	ขนาดกลาง 121-300	ขนาดใหญ่ 301-1,500
นครไทย	33	21	3
ชาติตระการ	14	12	3
พรหมพิราม	31	19	1
วัดโบสถ์	18	7	1
รวม	96	59	8

ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา

ตาราง 2 แสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา
2564 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับประเทศ ระดับสังกัด และระดับพื้นที่ (สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3)

ระดับ	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์
ระดับประเทศ	50.38	39.22	36.83	34.01
ระดับพื้นที่	49.48	32.97	34.83	33.03

จากตารางเปรียบเทียบผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2564 ระดับประเทศ และระดับพื้นที่การศึกษา พบว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละของสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศและระดับสังกัดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เศรษฐวัชร มัชปาโต (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ ปัจจัย ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า การตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืน ของรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิง ประจักษ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และผลรวมต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) อิทธิพลทางตรง 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอนของครู และปัจจัยด้านภาวะผู้นำครู ส่วนปัจจัยด้านภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียนมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.56, 0.14 และ .09 ตามลำดับ 2) อิทธิพลทางอ้อมมี 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผ่านปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียน ผ่านปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอนของ ครู และผ่านปัจจัยด้านภาวะผู้นำครู ด้วยค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทางอ้อมเท่ากับ 0.64 อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียนส่งผ่านปัจจัยด้านภาวะผู้นำครู และ ผ่านปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอนของครู ด้วยค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทางอ้อมเท่ากับ 0.27 อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านภาวะผู้นำครูส่งผ่านปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสอนของครู ด้วยค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทางอ้อมเท่ากับ 0.07 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ 3) อิทธิพลรวม 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์ อิทธิพล เท่ากับ 0.21 ตามลำดับ 4) เมื่อ พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรการพยากรณ์ ที่นำมา ศึกษา พบว่า ตัว แปรภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา บรรยากาศโรงเรียน ภาวะผู้นำ ครูและประสิทธิภาพการสอนของครู ร่วมกันพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนขนาดเล็ก ได้ร้อยละ 71

วารุณี ลัภนโชคติ สำนักบริหารมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การ มหาชน) (2560) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลและพัฒนาการของระดับคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากผล การประเมินคุณภาพภายนอกทั้งสามรอบ ของ สมศ. มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ คุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อศึกษาพัฒนาการ และสาเหตุการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานจากการประเมินคุณภาพภายนอก รอบแรกถึงรอบสาม และเพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะในการดำเนินการ เพื่อประเมินสถานศึกษาขั้น พื้นฐานที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน รวมถึง ข้อเสนอแนะ เชิงนโยบายในการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาสำหรับเสนอรัฐบาล การศึกษาครั้งนี้ใช้แหล่งข้อมูล 3 แหล่ง ได้แก่ 1) ข้อมูลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการประเมิน คุณภาพภายนอกและมีข้อมูลอยู่ในฐานข้อมูลของ สมศ. จำนวน 34,961 แห่ง 2) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มี ความรู้และ ประสบการณ์เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) ผู้บริหาร

และครูในสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน ผลการวิจัย 1. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานเป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างของ ระดับคุณภาพของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ได้จากการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในรอบสาม พบว่า สถานศึกษาชั้นพื้นฐานมีระดับคุณภาพที่ แตกต่างกันตามทุกปัจจัยทั้งในด้านที่ตั้ง ขนาด ระดับชั้น สังกัด ภูมิภาค จังหวัด เขตพื้นที่การศึกษา จำนวน ครูผู้สอน และจำนวนนักเรียน

2. ผลการศึกษาพัฒนาการและสาเหตุการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกถึงรอบสาม ผลการวิจัยในส่วนนี้ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 พัฒนาการของระดับคุณภาพของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานจากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกถึงรอบสาม ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อ พัฒนาการของระดับคุณภาพของสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานจากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกถึงรอบสาม และส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจากการประเมิน คุณภาพภายนอกรอบแรกถึงรอบสาม

กัณฑ์พัฒน์ มณฑา (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อวิเคราะห์คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร และเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จากผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการแทนรองผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาการโรงเรียน และครูผู้สอนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวนรวมทั้งสิ้น 955 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยายการวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุโดยใช้โปรแกรม LISREL ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความพึงพอใจของผู้ปกครอง รองลงมาคือ ความพึงพอใจของครู คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยปรากฏผล ดังนี้ ด้านผู้บริหาร ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บทบาทของผู้บริหาร ด้านครู ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คุณธรรมจริยธรรมของครู ด้านการบริหารการศึกษา ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภารกิจนโยบายและจุดเน้น การจัดโครงสร้างและการบริหารอย่างเป็นระบบ ด้านการจัดการเรียนรู้และการวิจัย ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความสัมพันธ์และความร่วมมือของชุมชน ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บทบาท การมีส่วนร่วม

ร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้รับอิทธิพลรวมสูงสุดจากตัวแปรด้านครู รองลงมาคือ ด้านการบริหารการศึกษา ด้านผู้บริหาร ด้านการจัดการเรียนรู้และการวิจัย ด้านความสัมพันธ์และความร่วมมือของชุมชน โดยมีอิทธิพลทางบวก และโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และสามารถอธิบายคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ได้ผลการวิจัยได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านความเหมาะสมที่ระดับมากที่สุด ด้านความเป็นไปได้และด้านความเป็นประโยชน์ที่ระดับมากที่สุดทั้งสองด้าน

พงศกร โมงขุนทด (2561) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 การวิจัย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียน 2) ศึกษาระดับคุณภาพผู้เรียน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนกับระดับคุณภาพผู้เรียน และ 4) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ในสถานศึกษาเขตจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 6 ประจำปีการศึกษา 2561 จำนวน 363 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 และ แบบบันทึกข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านความพร้อมของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านนโยบายส่งเสริมผู้เรียนอยู่ในระดับมาก และด้านการสนับสนุนสื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก 2) คุณภาพผู้เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้เรียงตามลำดับ ดังนี้ วิชาภาษาไทย วิชาสังคมศึกษา วิชา วิทยาศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษ และวิชาคณิตศาสตร์ 3) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิง บวกกับคุณภาพผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนเรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ด้านการสนับสนุนสื่อและแหล่งเรียนรู้และด้านการจัดการเรียนการสอน

พงษ์ศักดิ์ ศิริโอภา และคณะ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ระดับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา และ

4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 จำนวน 322 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($R = 4.53, S.D. = .02$) 2) คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.52, S.D. = .13$) 3) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($r_{xy} = 825$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพผู้เรียน ได้ร้อยละ 79.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ Sest เท่ากับ .059 ได้สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ดังนี้

$$\text{สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ } Y' = 1.319 + .370X_3 + .235X_2 + .050X_4 + .053X_1$$

$$\text{สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน } Z'Y = .567X_3 + .382X_2 + .136X_4 + .116X_1$$

ยุทธพงษ์ ศรีวรรณษ์ และคณะ (2564) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคามผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ในภาพรวมและทุกปัจจัยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน และด้านการจัดการเรียนรู้ตามลำดับ 2) คุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ใน ภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านอยู่อย่างพอเพียง ด้านใฝ่เรียนรู้ และด้านรักความเป็นไทยตามลำดับ

อาลัย พรหมชนะ (2564) ได้ทำการศึกษา การยกระดับคุณภาพผู้เรียนโดยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของ โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน จำนวน 69 ตัวแปร สามารถกำหนดเป็น 8 องค์ประกอบและตั้งชื่อองค์ประกอบได้ดังนี้ 1) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ จำนวน 11 ตัวแปร 2) การมีส่วนร่วม รวมถึงพลังของทีม จำนวน 16 ตัวแปร 3) การเป็นผู้นำรวม จำนวน 23 ตัวแปร 4) การมีวิสัยทัศน์รวมกัน จำนวน 4 ตัวแปร 5) การกำหนดโครงสร้างการบริหารชุมชน จำนวน 3 ตัวแปร 6) การเป็นชุมชนกัลยาณมิตร จำนวน 5 ตัวแปร 7) การติดตามผลความสำเร็จ จำนวน 3 ตัวแปร 8) การรายงานผลลัพท์การบริหารชุมชนจำนวน 4 ตัวแปร 2. รูปแบบและแนวทางการปฏิบัติชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ และผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมีความคิดเห็นพ้องต้องกันว่ารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนมีความเหมาะสม 3. ผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของ นักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1-6 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้สูงขึ้น และมีคะแนนของผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (O-NET) ดีขึ้น และนักเรียนได้รับรางวัลในการแข่งขันระดับจังหวัด ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับประเทศ 4. ผลการประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง และด้านความเป็นไปได้ ตามลำดับ

ภานุวัฒน์ สอนองจรรยาภิก (2566) ได้ทำการศึกษา แนวทางการยกระดับคุณภาพการศึกษาของไทยสู่ความเป็นเลิศ ผลการศึกษา แนวทางการยกระดับคุณภาพการศึกษาของไทยสู่ความเป็นเลิศ ผลการศึกษา นั้น ประกอบด้วยปัจจัยสู่ความสำเร็จที่หลากหลาย ตามบริบทของสถานศึกษา โดยอาศัยการตั้งเป้าหมายหรือจุดที่ควรให้ความสำคัญในการยกระดับ สถานศึกษา ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำ และการมีส่วนร่วมของชุมชน 2) การจัดการและการจัดองค์กร 3) การเรียน การสอน และ 4) ผลลัพธ์ภายใต้การขับเคลื่อนตามบทบาทของผู้บริหารในการยกระดับสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ได้แก่ 1) ทักษะคนดีส่วนบุคคล 2) ทักษะ 3) การแสดงออก และ 4) การสร้างชุมชนในสถานศึกษา รวมถึงบทบาทของครูในการยกระดับสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ได้แก่ 1) ทักษะคนดีส่วนบุคคล 2) ทักษะ 3) การแสดงออก และ 4) ความรู้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผู้วิจัยได้ออกแบบวิธีการวิจัย แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 113 คนและครูผู้สอน จำนวน 1,305 คน จาก 163 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2565

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 25 คน และครูผู้สอน 281 คน รวม จำนวน 306 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) การได้มาของกลุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหารและครู แต่ละอำเภอ ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3

โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู
อำเภอนครไทย	42	464	9	100
อำเภอชาติตระการ	21	268	5	58
อำเภอพรหมพิราม	33	368	7	79
อำเภอวัดโบสถ์	17	205	4	44
รวม	113	1,305	25	281
รวม		1,418		306

ที่มา: ข้อมูลสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ สถานภาพตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรเกณฑ์จำนวนทั้งสิ้น 36 ข้อ ประกอบด้วย

1. คำถามเกี่ยวกับตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 2 ด้าน รวมทั้งสิ้น 20 ข้อ ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ จำนวน 10 ข้อ

1.2 ปัจจัยด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 10 ข้อ

คำถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์ในการเลือกตอบในส่วนของ ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ใช้วิธีการให้คะแนนตามน้ำหนักของตัวเลือก ดังนี้

5 หมายถึง ระดับปัจจัยที่ส่งต่อคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับปัจจัยที่ส่งต่อคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ระดับปัจจัยที่ส่งต่อคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับปัจจัยที่ส่งต่อคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับปัจจัยที่ส่งต่อคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. คำถามเกี่ยวกับตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 แบ่งออกเป็น 2 ด้าน จำนวน 16 ข้อ ดังนี้

2.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน จำนวน 10 ข้อ

2.2 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จำนวน 6 ข้อ

มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์ในการเลือกตอบในส่วนของคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ใช้วิธีการให้คะแนนตามน้ำหนักของตัวเลือก ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้เรียนมีคุณภาพระดับยอดเยี่ยม
- 4 หมายถึง ผู้เรียนมีคุณภาพระดับดีเลิศ
- 3 หมายถึง ผู้เรียนมีคุณภาพระดับดี
- 2 หมายถึง ผู้เรียนมีคุณภาพระดับปานกลาง
- 1 หมายถึง ผู้เรียนมีคุณภาพระดับกำลังพัฒนา

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรพยากรณ์ และตัวแปรเกณฑ์ โดยยึดมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ละตัวแปรประกอบด้วยดังนี้
 - 2.1 ตัวแปรพยากรณ์ คือ กระบวนการบริหารและการจัดการ และ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 2.2 ตัวแปรเกณฑ์คือ คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
 - 2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน
 - 2.2.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน
3. เขียนนิยามศัพท์เฉพาะให้สอดคล้องกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง เพื่อนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและปรับปรุงตามคำแนะนำ
5. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อความถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีรายนามผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้
 - 5.1 ดร.อุมาพร ปานไต้ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
 - 5.2 ผศ.ดร.สถิรพร เขาวนชัย อาจารย์ภาควิชาบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร

5.3 นายแสวง เมฆแสงสี ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านป่าแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 วิจัยฐานะผู้อำนวยการชำนาญพิเศษโดยเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้อง มีดังนี้

- + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนี้ สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนี้ สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนี้ ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

6. นำผลที่ได้จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Item Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนผลการตัดสินข้อคำถามของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา ดังนี้

ถ้า $IOC > 0.50$ ถือว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา

ถ้า $IOC < 0.50$ ถือว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับ

เนื้อหาพบว่า มีค่า IOC รายข้ออยู่ที่ 1.00

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามแต่ละด้าน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha - Coefficient) ปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามในการวิจัย

ตัวแปร	ค่าดัชนีความสอดคล้องของ แบบสอบถาม IOC	ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
ตัวแปรพยากรณ์		
1. กระบวนการบริหารและการจัดการ	1.00 ทุกข้อ	0.89
2. กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	1.00 ทุกข้อ	0.95
ตัวแปรเกณฑ์		
1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ	1.00 ทุกข้อ	0.97
2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์	1.00 ทุกข้อ	0.89

8. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์จากข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 306 ฉบับ ถึง ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้วยตนเองและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ได้รับผลการตอบ แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา มีจำนวน 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

3. ผู้วิจัยทำการตรวจสอบจำนวนและความถูกต้อง สมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลและนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 กับ คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน
3. วิเคราะห์และสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

การศึกษาแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน (Y_1) และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Y_2) ที่มีค่าอิทธิพลทางตรง (β) (Direct effect) สูงสุดอันดับที่ 1 ได้แก่ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และอันดับที่ 2 ได้แก่ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ โดยพิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกมาใช้เป็นกรอบในการศึกษาแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารและการจัดการในสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบ เฉพาะเจาะจง โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

- 2.1 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ทาง ด้านการบริหารและการจัดการ จำนวน 2 คน มีคุณสมบัติ ดังนี้

- 2.1.1 เป็นผู้บริหารมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี

- 2.1.2 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่

คนที่ 1 ดร.วรรณรักษ์ หงษ์ทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกุลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

คนที่ 2 นางราตรี เจื่องจันทร์ทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหิน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

2.2 เป็นครู ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ทาง ด้านการจัดการเรียน
การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 1 คน มีคุณสมบัติ ดังนี้

2.2.1 เป็นครู ที่มีประสบการณ์ในการสอน ไม่น้อยกว่า 8 ปี

2.2.2 เป็นครู ที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านกระบวนการจัดการ
เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่

นางทัศนีย์ แก้วกองทรัพย์ ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านหนองกุงลา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

2.3 เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านบริหารและการจัดการ จำนวน 1 คน
ได้แก่

ดร.พิทยา แสงสว่าง ข้าราชการ สายวิชาการ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2.4 เป็นศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารการจัดการ และการ
จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่

ดร.อุมาพร ปานโก้ ศึกษานิเทศก์ ข้าราชการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียน
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยนำองค์ประกอบ
2 ด้าน มาสร้างแบบสัมภาษณ์ แบ่ง ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ลักษณะเป็นแบบเติมคำตอบ

ตอนที่ 2 แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง (Structured
Interview) จากสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 2 ด้าน รวมทั้งสิ้น 4 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสาร หลักการสัมภาษณ์การสร้างคำถาม เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการ
สร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมขอบเขตด้านเนื้อหาตามที่กำหนด

2. สร้างคำถามในการสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และข้อมูล จากสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยนำผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (Y_1) และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Y_2) ที่มีค่าอิทธิพลทางตรง (β) (Direct effect) สูงสุดอันดับที่ 1 ได้แก่ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และอันดับที่ 2 ได้แก่ ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ โดยพิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกมาใช้ในเป็นกรอบในการศึกษาแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มาเป็น กรอบแนวคิดในการวิจัยและสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมจากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1

3. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

4. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์ และเตรียมนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยติดต่อกับผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล นัดวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์

3. ดำเนินการสัมภาษณ์ ตามแนวประเด็น ที่กำหนดไว้ใน แบบสัมภาษณ์ ในระหว่างวันที่ 7 - 20 ธันวาคม 2565 โดยมีรายละเอียด ดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดง วัน เวลา และสถานที่ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ที่	รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	วันที่ สัมภาษณ์	เวลาที่ สัมภาษณ์	สถานที่สัมภาษณ์
1	ดร.อุมาพร ปานโท	7 ธันวาคม 2565	16.00 น.- 16.40 น.	สพป.พล.3
2	นางทัศนีย์ แก้วกองทรัพย์	9 ธันวาคม 2565	16.00 น.- 16.30 น.	โรงเรียนบ้านหนองกุลา
3	ดร.วรรณรักษ์ หงษ์ทอง	9 ธันวาคม 2565	16.30 น. – 17.30 น	โรงเรียนบ้านหนองกุลา
4	ดร.พิทยา แสงสว่าง	15 ธันวาคม 2565	18.00 น. – 18.30 น.	มหาวิทยาลัยนเรศวร
5	ผอ.ราตรี เจืองจันทอง	20 ธันวาคม 2565	13.00 น – 13.40 น.	โรงเรียนบ้านหนองหิน

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีจุดมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนและเพื่อหาแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 2 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

X_1 = ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

X_2 = ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

Y_1 = ระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

Y_2 = ระดับคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

Y = ระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

VIF = ความเป็นอิสระต่อกันของกลุ่มตัวแปรพยากรณ์ (X_1, X_2)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 6 แสดงค่าความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน

ที่	ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	70	22.9
	หญิง	236	71.1
	รวม	306	100
2. สถานภาพตำแหน่ง			
	ผู้บริหาร	21	6.9
	รองผู้บริหาร	4	1.3
	ครู	281	91.8
	รวม	306	100
3. ระดับการศึกษา			
	ปริญญาตรี	198	64.7
	สูงกว่าปริญญาตรี	108	35.3
	รวม	306	100
4. ประสบการณ์การทำงาน			
	น้อยกว่า 5 ปี	98	32.0
	5 - 10 ปี	81	26.5
	11 ปี ขึ้นไป	127	41.5
	รวม	306	100

จากตาราง 6 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย 70 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 เป็นเพศหญิง 236 คน คิดเป็นร้อยละ 71.1 มีสถานภาพตำแหน่งเป็นผู้บริหาร 21 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9 เป็นรองผู้บริหาร 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 และเป็นครู 281 คน คิดเป็นร้อยละ 91.8 มีการศึกษา ระดับปริญญาตรี 198 คน คิดเป็นร้อยละ 64.7 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี 108 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี 98 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 ประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5 - 10 ปี 81 คน คิดเป็น ร้อยละ 26.5 และ 11 ปีขึ้นไป 127 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ตาราง 7 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ในภาพรวม

ด้าน ที่	รายการ	(n=306)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ	4.54	0.59	มากที่สุด	1
2	ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	4.51	0.51	มากที่สุด	2
รวม		4.53	0.51	มากที่สุด	

จากตาราง 7 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.53) เมื่อพิจารณาใน
รายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ อยู่ในระดับ
มากที่สุด (\bar{X} = 4.54) รองลงมาได้แก่ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.51)

ตาราง 8 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

ด้าน ที่	รายการ	(n=306)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของ สถานศึกษา	4.59	0.70	มากที่สุด	1
2	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพของ สถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐาน การศึกษา	4.58	0.72	มากที่สุด	2
3	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา ตามหลักสูตรสถานศึกษา	4.57	0.69	มากที่สุด	3
4	ผู้บริหารสถานศึกษานำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	4.54	0.69	มากที่สุด	5

ด้าน ที่	รายการ	(n=306)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
5	ผู้บริหารมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงาน ของครูและปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.57	0.69	มากที่สุด	3
6	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบ ด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา	4.55	0.66	มากที่สุด	4
7	สถานศึกษาส่งเสริม พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความ เชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	4.52	0.72	มากที่สุด	6
8	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	4.54	0.71	มากที่สุด	5
9	สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการ บริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพ ของสถานศึกษา	4.45	0.79	มาก	7
10	สถานศึกษาพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตาม หลักสูตรสถานศึกษา	4.54	0.71	มากที่สุด	5
รวม		4.54	0.59	มากที่สุด	

จากตาราง 8 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}= 4.58$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.45$)

ตาราง 9 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้าน ที่	รายการ	(n=306)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{x}	S.D.		
1	ครูจัดการเรียนการสอน กระบวนการคิดและ ปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการ ดำเนินชีวิตประจำวัน	4.54	0.62	มากที่สุด	2
2	ครูมีแผนการสอน สื่อ และใช้เทคโนโลยีที่ เหมาะสมและบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นใน การจัดการเรียนรู้	4.53	0.62	มากที่สุด	3
3	ครูมีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่ง เรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการ เรียนรู้	4.46	0.69	มาก	8
4	ครูมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก	4.51	0.63	มากที่สุด	5
5	ครูมีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็น ระบบ มีขั้นตอน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัด และประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการ จัดการเรียนรู้	4.53	0.65	มากที่สุด	3
6	ครูมีการวัดและประเมินผลที่เน้นการพัฒนาการ เรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4.55	0.63	มากที่สุด	1
7	ครูมีการศึกษา วิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ในวิชาที่รับผิดชอบและใช้ผลในการปรับ การสอน	4.46	0.66	มาก	8
8	ครูส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้เรียน ภายในชั้นเรียน	4.50	0.63	มาก	6
9	ครูให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงและ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.47	0.61	มาก	7
10	ครูมีจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่าง ระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา	4.52	0.67	มากที่สุด	4
รวม		4.51	0.51	มากที่สุด	

จากตาราง 9 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูมีการวัดและประเมินผลที่เน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมาได้แก่ ครูจัดการเรียนการสอน กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}= 4.54$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูมีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้ง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เอื้อต่อการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.46$)

ตาราง 10 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในภาพรวม

ด้าน ที่	รายการ	(n=306)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน	4.51	0.62	มากที่สุด	1
2	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	4.34	0.65	มาก	2
	รวม	4.38	0.51	มาก	

จากตาราง 10 พบว่าระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ คุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) และคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$)

ตาราง 11 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

ข้อ	รายการ	(n=306)		แปลผล	อันดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน	4.25	0.68	มาก	3
2	ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียน	4.18	0.72	มาก	5
3	ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารและการคิด คำนวณ	4.16	0.74	มาก	6

ข้อ	รายการ	(n=306)		แปลผล	อันดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
4	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์	4.06	0.77	มาก	10
5	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ	4.13	0.79	มาก	8
6	ผู้เรียนมีความสามารถอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	4.10	0.78	มาก	9
7	ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม	4.15	0.79	มาก	7
8	ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.30	0.76	มาก	2
9	ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเอง	4.24	0.77	มาก	4
10	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด	4.31	0.74	มาก	1
รวม		4.51	0.62	มาก	

จากตาราง 11 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.51$) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาได้แก่ ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$)

ตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

ข้อ	รายการ	(n=306)		แปลผล	อันดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด	4.51	0.67	มากที่สุด	2
2	ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	4.50	0.64	มาก	3
3	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย	4.49	0.65	มาก	4
4	ผู้เรียนสามารถยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายได้	4.52	0.63	มากที่สุด	1
5	ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างผลงาน และภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง	4.38	0.65	มาก	5
6	ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายสุขภาพจิต อารมณ์และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย	4.51	0.66	มากที่สุด	2
รวม		4.34	0.65	มาก	

จากตาราง 12 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้เรียนสามารถยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมาผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายสุขภาพจิต อารมณ์และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย และผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด อยู่ในมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างผลงาน และภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนกับระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ในขั้นตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (X_1, X_2) กับตัวแปรเกณฑ์ (Y) เพื่อตรวจสอบตัวแปรที่จะนำเข้าสู่การสร้างสมการพยากรณ์ในขั้นต่อไป โดยมีเงื่อนไขความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวต้องมีค่าน้อยกว่า 0.700 แต่ตัวแปรพยากรณ์ต้องสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์ตั้งแต่ 0.300 ขึ้นไป (ชูศักดิ์ จุฑาธุช, 2563, น. 277) และผู้วิจัยเลือกใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation Coefficient) เพื่อความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรผลการวิเคราะห์ แสดงดังตาราง 13

ตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนกับ ระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ตัวแปร	X_1	X_2	Y_1	Y_2	Y	VIF
X_1	1					2.102
X_2	0.724**	1				2.102
Y_1	0.526**	0.640**	1			
Y_2	0.635**	0.741**	0.679**	1		
Y	0.628**	0.748**	0.931**	0.900**	1	

หมายเหตุ: ** หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตาราง 13 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (X_1, X_2) กับตัวแปรเกณฑ์ (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันอยู่ระหว่าง 0.628 - 0.748 อยู่ในระดับปานกลาง มีแนวโน้มไปทางค่อนข้างสูง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เมื่อพิจารณารายคู่ พบว่า ตัวแปรพยากรณ์มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ X_1 กับ Y มีค่าเท่ากับ 0.628 , X_2 กับ Y มีค่าเท่ากับ 0.748, ซึ่งทุกคู่มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาค่า VIF ของตัวแปรพยากรณ์ $X_1=2.102$, $X_2=2.102$ ทุกตัวแปรมีค่าน้อยกว่า 3.3 แสดงว่าตัวแปร X_1 เป็นอิสระต่อตัวแปร X_2 ซึ่งสามารถนำไปสู่การสร้างสมการพยากรณ์ได้

วิธีการสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ดีที่สุด และเนื่องมาจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (X_1, X_2) ในภาพรวม มีค่าความสัมพันธ์เชิงเส้นระดับปานกลาง และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงให้เห็นว่าสามารถตัวแปรที่ศึกษามาสร้างสมการพยากรณ์ได้ ดังตาราง 14

ตาราง 14 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ (Y_1) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำแนกตามรูปแบบ (Model)

(n=306)					
รูปแบบที่	R	R ²	ΔR^2	ΔF	sig. ΔF
1. X_1	0.640	0.409	0.409	201.509**	0.000
2. X_1, X_2	0.646	0.417	0.008	4.321*	0.038

หมายเหตุ: ** หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

* หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำแนกตามรูปแบบ (Model) พบว่า ในแต่ละรูปแบบมีความแตกต่างกันดังต่อไปนี้

รูปแบบที่ 1 มี 1 ตัวแปรพยากรณ์ คือ ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สามารถอธิบายความแปรปรวน ($\Delta R^2 = 0.409$) ได้ร้อยละ 40.90 มีอำนาจพยากรณ์ ($R^2 = 0.409$) เท่ากับร้อยละ 40.90 ยอมรับการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

รูปแบบที่ 2 มี 2 ตัวแปรพยากรณ์ คือ ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวน ($\Delta R^2 = 0.008$) เพิ่มขึ้นได้อีกร้อยละ 0.80 ทำให้มีอำนาจพยากรณ์เพิ่มขึ้น ($R^2 = 0.417$) เท่ากับร้อยละ 41.70 ยอมรับการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อระดับคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Y_2) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำแนกตามรูปแบบ (Model)

(n=306)					
รูปแบบที่	R	R^2	ΔR^2	ΔF	sig. ΔF
1. X_1	0.741	0.549	0.549	369.727**	0.000
2. X_1, X_2	0.754	0.569	0.020	14.309**	0.000

หมายเหตุ: ** หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อระดับคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Y_2) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำแนกตามรูปแบบ (Model)

รูปแบบที่ 1 มี 1 ตัวแปรพยากรณ์ คือ ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารและการจัดการสามารถอธิบายความแปรปรวน ($\Delta R^2 = 0.549$) ได้ร้อยละ 54.90 มีอำนาจพยากรณ์ ($R^2 = 0.549$) เท่ากับร้อยละ 54.90 ยอมรับการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

รูปแบบที่ 2 มี 2 ตัวแปรพยากรณ์ คือ ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวน ($\Delta R^2 = 0.020$) เพิ่มขึ้นได้อีกร้อยละ 0.20 ทำให้มีอำนาจพยากรณ์เพิ่มขึ้น ($R^2 = 0.569$) เท่ากับร้อยละ 56.90 ยอมรับการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ตาราง 16 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียน (Y) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำแนกตามรูปแบบ (Model)

(n=306)					
รูปแบบที่	R	R ²	ΔR ²	ΔF	sig. ΔF
1. X ₁	0.748	0.560	0.549	386.215**	0.000
2. X ₁ , X ₂	0.758	0.575	0.020	11.155**	0.001

หมายเหตุ: ** หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียน (Y) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำแนกตามรูปแบบ (Model)

รูปแบบที่ 1 มี 1 ตัวแปรพยากรณ์ คือ ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สามารถอธิบายความแปรปรวน ($\Delta R^2 = 0.549$) ได้ร้อยละ 54.90 มีอำนาจพยากรณ์ ($R^2 = 0.560$) เท่ากับร้อยละ 56.00 ยอมรับการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

รูปแบบที่ 2 มี 2 ตัวแปรพยากรณ์ คือ ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวน ($\Delta R^2 = 0.020$) เพิ่มขึ้นได้อีกร้อยละ 0.20 ทำให้มีอำนาจพยากรณ์เพิ่มขึ้น ($R^2 = 0.575$) เท่ากับร้อยละ 57.75 ยอมรับการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ตาราง 17 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ (Y_1) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 3

(n=306)					
ตัวแปร	b	SE _b	β	t	Sig.
กระบวนการบริหารและการจัดการ (X_1)	0.143	0.069	0.132	2.079**	0.000
กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (X_2)	0.684	0.080	0.544	8.557*	0.038
R = 0.646		SE _{est} = 0.49114			
R ² = 0.417		F = 108.565			
R ² _{adj} = 0.414		b ₀ = 0.455			

จากตาราง 17 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 3 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ X_1 และ X_2 สามารถร่วมกันอธิบายคุณภาพผู้เรียน (ตัวแปรเกณฑ์, Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวแปรพยากรณ์ X_2 สามารถอธิบาย ตัวแปรเกณฑ์ (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยรวมแล้วมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ ($R^2 = 0.417$) มีค่าอำนาจการพยากรณ์ได้ร้อยละ 41.70 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ 0.491 ซึ่งเป็นรูปแบบที่สามารถอธิบายตัวแปรเกณฑ์ (Y) ได้มากที่สุด

ตาราง 18 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Y_2) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

(n=306)					
ตัวแปร	b	SE _b	β	t	Sig.
กระบวนการบริหารและการจัดการ (X_1)	0.188	0.050	0.207	3.783**	0.000
กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (X_2)	0.624	0.058	0.591	10.811**	0.000
R = 0.754		SE _{est} = 0.35472			
R ² = 0.569		F = 200.11			
R ² _{adj} = 0.566		b ₀ = 0.817			

จากตาราง 18 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของตัวแปรที่ส่งผลคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ X_1 และ X_2 สามารถร่วมกันอธิบายคุณภาพผู้เรียน (ตัวแปรเกณฑ์, Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวแปรพยากรณ์ X_2 สามารถอธิบาย ตัวแปรเกณฑ์ (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยรวมแล้วมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2 เท่ากับ 0.569) มีค่าอำนาจการพยากรณ์ได้ร้อยละ 56.90 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ในการพยากรณ์เท่ากับ 0.035 ซึ่งเป็นรูปแบบที่สามารถอธิบายตัวแปรเกณฑ์ (Y) ได้มากที่สุด

ตาราง 19 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

(n=306)						
ตัวแปร	b	SE _b	β	t	Sig.	
กระบวนการบริหารและการจัดการ (X ₁)	0.165	0.050	0.181	3.340**	0.000	
กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (X ₂)	0.654	0.058	0.617	11.361**	0.001	
R = 0.758		SE _{est} = 0.35372				
R ² = 0.575		F = 205.136				
R ² _{adj} = 0.572		b ₀ = 0.636				

หมายเหตุ: ** หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตาราง 19 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ X₁ และ X₂ สามารถร่วมกันอธิบายคุณภาพผู้เรียน (ตัวแปรเกณฑ์, Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวแปรพยากรณ์ X₂ สามารถอธิบาย ตัวแปรเกณฑ์ (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยรวมแล้วมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R² เท่ากับ 0.575) มีค่าอำนาจการพยากรณ์ได้ร้อยละ 57.5 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ 0.035 ซึ่งเป็นรูปแบบที่สามารถอธิบายตัวแปรเกณฑ์ (Y) ได้มากที่สุด

การสร้างสมการพยากรณ์ จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ดังตาราง 17 ตาราง 18 และตาราง 19 สามารถนำผลการวิเคราะห์มาเขียนเป็นสมการพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ตามลำดับ ดังนี้

$$\hat{Y}_1 \text{ (ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน)} = 0.455 + 0.684X_2 + 0.143X_1$$

$$Z'_{Y_1} \text{ (ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน)} = 0.544Z(x_2) + 0.132Z(x_1)$$

$$\hat{Y}_2 \text{ (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน)} = 0.817 + 0.624X_2 + 0.188X_1$$

$$Z'_{Y_2} \text{ (คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน)} = 0.591Z(x_2) + 0.207Z(x_1)$$

$$\hat{Y} \text{ (คุณภาพผู้เรียน)} = 0.636 + 0.654X_2 + 0.165X_1$$

$$Z'_Y \text{ (คุณภาพผู้เรียน)} = 0.617Z(x_2) + 0.181Z(x_1)$$

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 แสดงผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.1 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่า จะมีแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ อย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ครูควรมีการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้ลงมือทำเองนะ ครูควรใช้คำถามกระตุ้นความคิด รวมถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานด้วย... ครูจำเป็นต้องใช้สื่อเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน รวมถึงต้องใช้จิตวิทยาเชิงบวกในการกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจแก่นักเรียนพร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สะท้อนผล ประเมินผลงานของตนเองและเพื่อน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, ผู้ให้สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม 2565)

...ครูต้องมีการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่าง ปัญหา ความพร้อมของนักเรียนแต่ละบุคคล มีการจัดการเรียนการสอนแบบ Active learning ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ...การใช้จิตวิทยาเชิงบวกในชั้นเรียนที่จะส่งผลให้เกิด สุนามพลังบวกที่เอื้อต่อการเกิดการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในสร้างการเรียนรู้... ต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนผ่านกระบวนการ PLC ซึ่งจะทำให้ได้ แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 ธันวาคม 2565)

...ครูควรมีจิตวิญญาณความเป็นครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะทางสมอง สามารถสร้างสนามพลังบวกและใช้จิตวิทยาเชิงบวกในชั้นเรียนได้ ครูต้องปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นครูโค้ช เป็นที่ปรึกษาคอยเอื้ออำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน

...ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามศักยภาพความถนัดความสนใจ ครูยุคใหม่ต้องมีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดการเรียนรู้เป็นห้องเรียนประสิทธิภาพสูง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 ธันวาคม 2565)

...ต้องมีเป้าหมายให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบ Active learning ต้องสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกและวินัยเชิงบวกในชั้นเรียน ครูและนักเรียนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนผ่านกระบวนการ PLC ในเรื่องคุณภาพผู้เรียนทั้งสามด้านได้แก่ case study:CS, lesson study:LS และ syste:SS

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, ผู้ให้สัมภาษณ์, 15 ธันวาคม 2565)

...ครูควรมีการจัดการเรียนการสอนเน้นให้นักเรียนได้ลงมือทำด้วยตนเอง โดยครูเป็นโค้ชคอยให้คำแนะนำ ...ใช้คำถามกระตุ้นความคิด รวมถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา เป็นฐาน มีการใช้สื่อเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ใช้จิตวิทยาเชิงบวกในการกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจแก่นักเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, ผู้ให้สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2565)

1.2 กระบวนการบริหารจัดการ จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าจะมีแนวทางในการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการที่สามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...กระบวนการบริหารจัดการที่สามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น การบริหารแบบมีส่วนร่วมของ ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ควรมีการใช้กระบวนการ PLC ในการพัฒนาครู มีการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาครูด้านสื่อเทคโนโลยี การพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำทางวิชาการ มีการนิเทศติดตามการสอนของครูอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และสนับสนุนงบประมาณ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, , ผู้ให้สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม 2565)

...การสร้างความเข้าใจในหลักสูตร นวัตกรรมที่โรงเรียนใช้ในการจัดการเรียนรู้ แบบ Active learning, และ problem based learning คณิต Proactive ภาษาไทยผ่าน วรรณกรรมเพื่อการคิดขั้นสูง การนิเทศติดตามและการใช้คำแนะนำจากฝ่ายบริหาร ฝ่าย วิชาการ การสร้างระบบประกันคุณภาพที่เข้มแข็ง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน กระบวนการ PLC

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 ธันวาคม 2565)

...มีการบริหารจัดการเชิงระบบเน้นการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา IQA มี แผนพัฒนาสถานศึกษาที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย School Goals และสามารถปรับแผนตามสถานการณ์การจริงได้ตามความเหมาะสม De: Developmental Evaluation มีแผนงาน/โครงการ ดำเนินการพัฒนาและประเมินครูและบุคลากร อย่างเป็น ระบบต่อเนื่อง เน้นผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 ธันวาคม 2565)

...ผู้บริหารจะต้องกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ในเรื่องให้ครูจัดทำแผนการ สอน และจัดการเรียนการสอนแบบ Active learning เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ...มีการวัดผล ประเมินผลให้ชัดเจนและไปในทิศทางเดียวกันกับแนวปฏิบัติการจัดการเรียนการสอน มีการ นิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ และควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การบริหารจัดการชั้นเรียน ผ่านกระบวนการ PLC

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, ผู้ให้สัมภาษณ์, 15 ธันวาคม 2565)

...ผู้บริหารมีการสร้างความเข้าใจในหลักสูตร นวัตกรรมที่โรงเรียนใช้ในการจัดการ เรียนรู้ แบบ Active learning, และ problem based learning และมีการนิเทศติดตาม และการใช้คำแนะนำจากฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ การสร้างระบบประกันคุณภาพที่เข้มแข็ง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกระบวนการ PLC มีการบริหารจัดการชั้นเรียน ระหว่างครูและ นักเรียนร่วมกันอย่างมีความสุข... ความสัมพันธ์และบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นเชิงบวก

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, ผู้ให้สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2565)

2. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

2.1 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่า จะมีแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน อย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...การให้แบบอย่างที่ดี เพราะแบบอย่างที่ดีนั้นมีคุณค่าและทรงพลังมากกว่าการสอน โดยครูเริ่มต้นด้วยการปรับเปลี่ยนตัวเองให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น การพูดด้วยน้ำเสียงที่นุ่มนวล อ่อนโยน ไม่ใช้ความรุนแรงทั้งทางกายและวาจาการศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลเพื่อให้ครูเข้าใจสภาพปัญหาและความแตกต่างของผู้เรียน เพื่อให้ครูสามารถกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการกำหนดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนได้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของผู้เรียน ...การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน ที่หลากหลาย ทั้งกิจกรรมในภาพรวมของโรงเรียน เช่น กิจกรรมจิตศึกษา หรือกิจกรรม ที่สอดแทรกบูรณาการไปกับกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกรายวิชาอย่างสม่ำเสมอ เช่น การใช้คำถาม Reflect Connect Apply ที่เชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนรู้สู่การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างมีความหมาย การใช้กิจกรรมการวิเคราะห์และประเมินตนเองในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และส่งเสริมให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายและสร้างสรรค์วิธีการในการพัฒนาตนเอง และการพัฒนาร่วมกันในปัญหาที่เป็นภาพรวมของห้องเรียนหรือโรงเรียน หรือสร้างสรรค์กิจกรรมร่วมกันในการพัฒนา เช่น ดนตรี กีฬา อาชีพ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, ผู้ให้สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม 2565)

...การจัดชั้นเรียนเชิงบวก การใช้จิตวิทยาเชิงบวกเพื่อสร้างสนามพลังบวกให้เกิดขึ้นในชั้นเรียน การใช้นวัตกรรมจิตศึกษาในการพัฒนาปัญญาภายใน คุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ...ความเข้าใจในผู้เรียน ความแตกต่าง สภาพปัญหา ครอบครัวยุคใหม่ ความพร้อม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนผ่านกระบวนการ PLC ทำให้ได้แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่หลากหลาย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 ธันวาคม 2565)

...ต้องมีนวัตกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม และการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ K S A ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และขั้นพื้นฐาน รวมถึงใช้การวัดประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อพัฒนาผู้เรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 ธันวาคม 2565)

...มีการฝึกให้ผู้เรียนมีวินัยเชิงบวก และความสัมพันธ์เชิงบวก...ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง การปรับตัวที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ การนำเอากระบวนการฝึกฝนผู้เรียนให้เกิดสุขภาวะทางกายและจิตใจ ด้วยจิตศึกษาและการจัดการตนเอง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนผ่านกระบวนการ PLC

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, ผู้ให้สัมภาษณ์, 15 ธันวาคม 2565)

...กำหนดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนได้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของผู้เรียน การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งกิจกรรมในภาพรวมของโรงเรียน เช่น กิจกรรมจิตศึกษาหรือกิจกรรมที่สอดแทรกบูรณาการไปกับกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกรายวิชาอย่างสม่ำเสมอ...มีการใช้จิตวิทยาเชิงบวกสร้างวินัยและปลูกจิตสำนึกที่ดีในกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, ผู้ให้สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2565)

2.2 กระบวนการบริหารจัดการ จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าจะมีแนวทาง ในการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการที่สามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน อย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...กำหนดให้การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนเป็นนโยบาย จุดเน้นที่สำคัญของโรงเรียน... ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนนวัตกรรม รูปแบบแนวทางในการพัฒนาร่วมกันด้วยกระบวนการ PLC ที่มีคุณภาพ มีการพัฒนาครูให้มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น การใช้คำถาม RCA เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน พัฒนารูปแบบ / กระบวนการนิเทศภายในเพื่อติดตาม ...ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการพัฒนาของครู สร้างเครือข่ายการพัฒนากับผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ในการพัฒนากิจกรรมร่วมกัน และใช้กิจกรรมต่าง ๆ ให้นักเรียน ได้เข้าร่วมตามความสมัครใจ เช่น สภานักเรียน ชุมนุม เพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม การกำกับตนเอง การนำตนเอง เป็นต้น

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, ผู้ให้สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม 2565)

...ใช้กระบวนการ PLC ในการวางแผน แลกเปลี่ยนเรียนรู้การบริหารจัดการเรื่องต่าง ๆ การสร้างความเข้าใจและพัฒนาครูในการใช้นวัตกรรมจิตศึกษา เอ่อ..การนิเทศติดตาม ชั้นเรียน มีกิจกรรมจิตศึกษา พร้อมการให้คำแนะนำและแนวทางพัฒนาเชิงบวก

รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมและการแก้ไขปัญหา การพัฒนาผู้เรียนผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ Active Learning

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 ธันวาคม 2565)

...มีการบริหารจัดการเชิงระบบเน้นการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีแผนพัฒนาสถานศึกษาที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ในการกำหนดเป้าหมาย School Goals และสามารถปรับแผนตามสถานการณ์ การจริงได้ตามความเหมาะสม De: Developmental Evaluation มีแผนงานโครงการ เอ่อ อีกรายคือ ดำเนินการพัฒนาและประเมินครูและบุคลากรอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 9 ธันวาคม 2565)

... ผู้บริหาร จะต้องกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ โดยกำหนดให้การพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนเป็นนโยบายและจุดเน้นที่สำคัญของโรงเรียน มีการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน... ควรมีแนวทางในการพัฒนาร่วมกันด้วยกระบวนการ PLC ที่มีคุณภาพ พัฒนาครูให้มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน...

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 15 ธันวาคม 2565)

...ผู้บริหารควรมีนโยบายในการสร้างเครือข่ายการพัฒนากับผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ในการพัฒนากิจกรรมร่วมกัน พัฒนาครูให้มีทักษะในการพัฒนา นักเรียนให้มีลักษณะที่พึงประสงค์โดยใช้จิตศึกษาในการจัดการชั้นเรียน... มีการพัฒนารูปแบบ และกระบวนการนิเทศภายในเพื่อติดตาม ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, ผู้ให้สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2565)

ตาราง 20 แสดงสรุปแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

คุณภาพผู้เรียน	แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียน
1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ของผู้เรียน	
1.1 การจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สามารถ ยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้จิตวิทยาเชิงบวกในชั้นเรียน 2. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 3. มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4. ส่งเสริมนักเรียนได้เกิดการเรียนรู้พัฒนาศักยภาพตามความถนัด 5. มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย 6. ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย 7. จัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก (Active learnings) 8. ส่งเสริมกระบวนการ PLC ระหว่างครูและนักเรียน 9. ส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนทั้งสามด้านได้แก่ case study: CS, lesson study: LS และ system: SS
1.2 กระบวนการบริหารและการ จัดการ แนวทางในการพัฒนากระบวนการ บริหารและการจัดการที่สามารถ ยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการกำหนดกระบวนการบริหารที่ชัดเจน 2. พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ IQA อย่างต่อเนื่อง 3. มีการกำหนดการวัดผลประเมินผลให้ชัดเจน 4. กำหนดเป้าหมายการยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทาง วิชาการของผู้เรียนให้สูงขึ้น 5. นำกระบวนการ PLC เข้ามาใช้พัฒนาครูผู้สอน 6. ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาครูด้านสื่อเทคโนโลยี 7. ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก (Active learnings) 8. ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 9. สร้างระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 10. ใช้หลักการบริหารแบบร่วมมือ 11. พัฒนาปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

คุณภาพผู้เรียน	แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียน
2. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้เรียน	
2.1 การจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	
แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูมีการใช้จิตวิทยาในการสร้างวินัยและปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้กับผู้เรียน 2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง 3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้ 4. ครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 5. ครูจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่หลากหลายและสอดคล้องกับสภาพปัญหาของผู้เรียน 6. มีการนำนวัตกรรมจัดการเรียนรู้เข้ามาปรับใช้ 7. มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ K S A 8. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนผ่านกระบวนการ PLC
2.2 กระบวนการบริหารจัดการ	
แนวทางในการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการที่สามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนกับครูผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ร่วมกัน 2. มีการนำนวัตกรรมกระบวนการใหม่ ๆ เข้ามาบูรณาการ 3. มีการกำหนดเป้าหมาย School Goals 4. สามารถปรับแผนตามสถานการณ์การจริงได้ตามความเหมาะสม (De: Developmental Evaluation) 5. ผู้บริหารควรพัฒนารูปแบบ/กระบวนการนิเทศภายใน 6. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ 7. ให้คำแนะนำและแนวทางพัฒนาเชิงบวก 8. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดกิจกรรม 9. มีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการให้ดีขึ้น

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสร้างสมการพยากรณ์การยกระดับคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 และเพื่อหาแนวทางการยกระดับคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ได้แก่ การสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 113 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,305 คน จาก 163 โรงเรียน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหารและครูแต่ละอำเภอ ได้จำนวน 306 คน และกำหนดผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจงประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 25 คน และครูผู้สอน จำนวน 281 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน และ ศึกษาแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จากการวิเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงและการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ อยู่ในระดับมากที่สุด

1.1 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูมีการวัดและประเมินผลที่เน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย อยู่ในระดับ มากที่สุด รองลงมาได้แก่

ครูจัดการเรียนการสอน กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับ มากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูมีการใช้สื่อ เทคโนโลยี สารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนา ระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ คุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการอยู่ในระดับ มากที่สุด และคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก

2.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการทางวิชาการตามหลักสูตร สถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ครูจัดการเรียนการสอน กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับ มากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ครูมีการใช้สื่อเทคโนโลยี สารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้เรียนสามารถยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายได้ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย สุขภาพจิต อารมณ์และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย และ ผู้เรียนมีคุณลักษณะ และค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด อยู่ในมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างผลงาน และภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง อยู่ในระดับมาก

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนกับระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า กระบวนการบริหารและการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยรวมแล้วมีค่าอำนาจการพยากรณ์ได้ร้อยละ 57.50

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน พบว่า กระบวนการบริหารและการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 โดยรวมแล้วมีค่าอำนาจการพยากรณ์ได้ร้อยละ 41.70

3.2 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พบว่า กระบวนการบริหารและการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลต่อระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยรวมแล้วมีค่าอำนาจการพยากรณ์ได้ร้อยละ 56.90

4. ผลการศึกษาแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

จากการสรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารและการจัดการในสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 5 ท่าน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวมาจัดทำเป็นแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ทั้ง 2 ด้าน ดังนี้

4.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

4.1.1 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีแนวทางให้ครูพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงประเด็นสำคัญดังนี้

- 1) ใช้จิตวิทยาเชิงบวกในชั้นเรียน
- 2) คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 3) มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 4) ส่งเสริมนักเรียนได้เกิดการเรียนรู้พัฒนาศักยภาพตามความถนัด
- 5) มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย
- 6) ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย
- 7) จัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก (Active learnings)
- 8) ส่งเสริมกระบวนการ PLC ระหว่างครูและนักเรียน
- 9) ส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนทั้งสามด้านได้แก่ case study: CS, lesson study: LS และ system: SS

4.1.2 กระบวนการบริหารจัดการ มีแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนากระบวนการบริหารจัดการโดยคำนึงถึงประเด็นสำคัญ ดังนี้

- 1) มีการกำหนดกระบวนการบริหารที่ชัดเจน
- 2) พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ IQA อย่างต่อเนื่อง
- 3) มีการกำหนดการวัดผลประเมินผลให้ชัดเจน
- 4) กำหนดเป้าหมายการยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนให้สูงขึ้น
- 5) นำกระบวนการ PLC เข้ามาใช้พัฒนาครูผู้สอน
- 6) ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาครูด้านสื่อเทคโนโลยี
- 7) ส่งเสริมให้ครูการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก Active learning
- 8) ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 9) สร้างระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- 10) ใช้หลักการบริหารแบบร่วมมือ
- 11) พัฒนาปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

4.2 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

4.2.1 มีแนวทางให้ครูพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงประเด็นสำคัญดังนี้

- 1) ครูมีการใช้จิตวิทยา ในการสร้างวินัยและปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้กับผู้เรียน
- 2) ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง
- 3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้
- 4) ครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
- 5) ครูจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่หลากหลายและสอดคล้องกับสภาพปัญหาของผู้เรียน

- 6) มีการนำวัฒนธรรมการจัดการเรียนรู้เข้ามาปรับใช้
- 7) มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ K S A
- 8) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนผ่านกระบวนการ PLC

4.2.2 กระบวนการบริหารจัดการ มีแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนากระบวนการบริหารจัดการโดยคำนึงถึงประเด็นสำคัญ ดังนี้

- 1) มีการสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนกับครู ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ร่วมกัน
- 2) มีการนำวัฒนธรรมกระบวนการใหม่ ๆ เข้ามาบูรณาการ

- 3) มีการกำหนดเป้าหมาย School Goals
- 4) สามารถปรับแผนตามสถานการณ์การจริงได้ตามความเหมาะสม (De: Developmental Evaluation)
- 5) ผู้บริหารควรพัฒนารูปแบบ/กระบวนการนิเทศภายใน
- 6) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ
- 7) ให้คำแนะนำและแนวทางพัฒนาเชิงบวก
- 8) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดกิจกรรม
- 9) มีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการให้ดีขึ้น

อภิปรายผล

จากการการศึกษา แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผู้วิจัยได้อภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 สามารถอภิปรายผลได้ว่า

1.1 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษา และวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้อย่างชัดเจน พัฒนาระบบการบริหารและการจัดการคุณภาพได้ตามมาตรฐานการศึกษา พัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรของสถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การปฏิบัติงานของครูและปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการรับฟังคำแนะนำหรือข้อควรปรับปรุงจากฝ่ายวิชาการ ฝ่ายงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาปรับปรุงกระบวนการบริหารและการจัดการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ศิริโอภา และคณะ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2561) ที่ได้เสนอบทความในศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้ Innovative Leaders Centre of Curriculum and Learning: LCCL เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนที่สำคัญคือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ตลอดจน คุณลักษณะและความสามารถของครูได้แก่ 1) รักผู้เรียน 2) รักการสอน 3) มีความรู้ 4) มีวิธีการสอน 5) มีวิธีการประเมินผล 6) ดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และ 7) มีความยุติธรรม

1.2 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูได้มีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีการนำกระบวนการที่หลากหลายมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น จากกระบวนการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู อีกทั้งครูมีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ มีการนำสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถทำให้พัฒนาการทางด้านสติและปัญญาของผู้เรียนมีการพัฒนามากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ ศิริโอภา และคณะ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศกร โมงขุนทด (2561) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน

2. ระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 สามารถอภิปรายผลได้ว่า

2.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนได้มีการนำเทคโนโลยี นวัตกรรม สื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ เข้ามาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบ Active learnings เพื่อให้ นักเรียนได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนผ่านกระบวนการ PLC ในเรื่องคุณภาพผู้เรียนทั้งสามด้าน ได้แก่ case study: CS, lesson study: LS และ system: SS จึงทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา ทั้งทางด้าน การอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษา กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ กันตพัฒน์ มณฑา (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพในการเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความเป็นตัวตนของตนเองในการที่รังสรรค์ผลงานอย่างสร้างสรรค์ อีกทั้งครูได้มีการสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีส่วนร่วมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทย ทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะยอมรับการอยู่ร่วมกันกับผู้คนที่มีความแตกต่างหลากหลายได้ และมีพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรุทธ์ น่วมรัมย์ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 พบว่า ระดับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านผู้เรียนมีความสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถตามหลักสูตรตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของกันตพัฒน์ มณฑา (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ได้รับอิทธิพลรวมสูงสุดจากตัวแปรด้านครู กล่าวได้ว่าครูมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา และส่งผลให้ผู้ปกครองและครูเกิดความพึงพอใจต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนกับระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

จากผลการวิจัยพบว่า สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนโดยภาพรวมและจำแนกเป็นสมการย่อยเป็นดังนี้

3.1 สมการปัจจัยด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและด้านกระบวนการบริหารและการจัดการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนสามารถเขียนในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

$$\hat{Y}_1 (\text{ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน}) = 0.455 + 0.684X_2 + 0.143X_1$$

$$Z'_{Y_1} (\text{ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน}) = 0.544Z(x_2) + 0.132Z(x_1)$$

3.2 สมการปัจจัยด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านกระบวนการบริหารและการจัดการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน สามารถเขียนในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

$$\hat{Y}_2 (\text{คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน}) = 0.817 + 0.624X_2 + 0.188X_1$$

$$Z'_{Y_2} (\text{คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน}) = 0.591Z(x_2) + 0.207Z(x_1)$$

3.3 สมการปัจจัยด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและด้านกระบวนการบริหารและการจัดการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนโดยรวม สามารถเขียนในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

$$\hat{Y} (\text{คุณภาพผู้เรียน}) = 0.636 + 0.654X_2 + 0.165X_1$$

$$Z'_Y (\text{คุณภาพผู้เรียน}) = 0.617Z(x_2) + 0.181Z(x_1)$$

ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งอาจกล่าวโดยรวมได้ว่า กระบวนการบริหารและการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถร่วมกันพยากรณ์ อันส่งผลให้ระดับคุณภาพผู้เรียนสูงขึ้น มีอำนาจพยากรณ์สูงขึ้นร้อยละ 57.50 โดยปัจจัยด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีอำนาจพยากรณ์สูงสุด รองลงคือปัจจัยด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะส่งผลให้คุณภาพผู้เรียนสูงขึ้นมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้จรรยาไปสู่การเกิดองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง ตามความเหมาะสมและความต้องการของผู้เรียน ซึ่งจะแตกต่างกับการจัดการศึกษาในรูปแบบทั่วไป ที่ครูเป็นผู้วางแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด อีกทั้งผู้เรียนนั้นมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูเป็นผู้พิจารณาในการออกแบบการเรียนรู้ คือ เนื้อหาวิชา ประสบการณ์ และความต้องการของผู้เรียน เป็นผู้อำนวยการความสะดวก จัดหาสื่อและวัสดุ คอยสนับสนุนและแนะนำแนวทางที่เหมาะสม รวมไปถึงการหาจังหวะสอดแทรกเนื้อหาที่ต้องการสื่อลงไป ในกิจกรรมของเด็กอย่างชาญฉลาด มีสื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายในห้องเรียนช่วยให้ผู้เรียนสามารถหยิบใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามความสนใจของตัวเองได้ ครูสามารถส่งเสริมและการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้เรียน ซึ่งถือเป็นช่วงเวลาแห่งการพัฒนาทักษะทางสังคมจึงทำให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามในการเรียนรู้ เกิด

องค์ความรู้ใหม่และเรียนรู้ความคิดเห็นของผู้อื่น จึงส่งผลให้เกิดการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนหลาย ๆ ด้านไปพร้อมกันได้ สามารถทำให้คุณภาพผู้เรียนดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ ดิเรก วรรณเศียร (2557) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ คือแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ และสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยการใช้กระบวนการทางปัญญา และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนสามารถนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ได้โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยสอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถและความถนัดให้ผู้เรียน เน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย สามารถพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลายเช่นกัน ส่วนปัจจัยด้านกระบวนการบริหารและการจัดการนั้น ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนน้อยกว่ากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเป็นกระบวนการที่มีผลทางอ้อมต่อผู้เรียน และจำแนกกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้โดยส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนจึงทำให้ได้ข้อมูลที่ให้ความสำคัญด้านกระบวนการบริหารและการจัดการส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนน้อยกว่ากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งหากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีจุดประสงค์ที่ต้องยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนให้สูงขึ้น อาจจะต้องมีการคำนึงถึงกระบวนการบริหารและการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องด้วยเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพของผู้เรียน ที่จะสามารถทำให้ครูผู้สอนสามารถกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามเป้าประสงค์ของสถานศึกษา และมีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาปรับใช้ อีกทั้งมีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพอย่างเต็มที่ และเกิดทักษะการใช้ชีวิตที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ ศิริโอภา และคณะ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพผู้เรียน ได้ร้อยละ 79.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้จะเห็นได้จากปัจจัยด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าอิทธิพลทางตรงที่ส่งผลคุณภาพผู้เรียน สูงกว่าปัจจัยด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ดังที่กล่าวมาข้างต้น หากพิจารณา ในมิติของการใช้สถิติวิเคราะห์ ความสัมพันธ์เชิงพหุคูณแล้ว สามารถวิเคราะห์ได้ว่า ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ในกำหนดนโยบาย วางแผน บริหารจัดการ ติดตามประเมินผล และสนับสนุน ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ให้สามารถจัดการเรียนให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ดังนั้นปัจจัยด้านนี้ จึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลทางอ้อมต่อคุณภาพผู้เรียนมากกว่า โดยจะ

ส่งผลโดยตรงต่อปัจจัยด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผ่านไปยังคุณภาพผู้เรียนทั้ง 2 ด้าน จึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ค่าอิทธิพลทางตรงของปัจจัยด้านกระบวนการบริหารและการจัดการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนมีค่าน้อยกว่าค่าอิทธิพลทางตรง ของปัจจัยด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ซึ่งเป็นข้อจำกัดของสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ที่ไม่สามารถวิเคราะห์อิทธิพลทางอ้อมระหว่างปัจจัยทั้ง 2 ด้าน ได้

4. แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 สามารถอภิปรายผลได้ว่า

4.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

4.1.1 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีแนวทางให้ครูพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงประเด็นสำคัญ คือ ใช้จิตวิทยาเชิงบวกในชั้นเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อีกทั้งมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริมนักเรียนได้เกิดการเรียนรู้พัฒนาศักยภาพตามความถนัดมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก (Active learnings) ส่งเสริมกระบวนการ PLC ระหว่างครูและนักเรียน ส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนทั้งสามด้านได้แก่ case study: CS, lesson study: LS และ system: SS ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นันทน์ภัส นิยมทรัพย์ (2560, น. 132) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนในลักษณะใดก็ตามหากดำเนินการเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์มากที่สุด เนื่องจากเป็นคนสำคัญที่สุดในกระบวนการเรียนรู้ ถือว่าเป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ได้ประโยชน์สูงสุด

4.1.2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ที่สามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ผู้บริหารควรมีการกำหนดกระบวนการบริหารที่ชัดเจน พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา IQA อย่างต่อเนื่อง มีการวัดผลประเมินผลให้ชัดเจน และสามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ควรมีนำกระบวนการ PLC เข้ามาปรับใช้เพื่อพัฒนากระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาครูด้านสื่อเทคโนโลยี เน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และควรมีการนิเทศติดตามผลการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และรับฟังคำแนะนำจากฝ่ายการบริหาร ฝ่ายวิชาการ เพื่อพัฒนาปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กันตพัฒน์ มณฑา (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครในภาพรวม

อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาปัจจัยด้านการบริหารการศึกษา พบว่า ด้านการจัดโครงสร้างและการบริหารอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

4.2 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

4.2.1 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่สามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน พบว่า ครูควรมีการใช้จิตวิทยา ในการสร้างวินัยและปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้กับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง สามารถทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้ ควรมีการปรับเปลี่ยนตัวเองให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนในด้านของการพูด กิริยาท่าทางให้มีความเหมาะสม เพราะการเป็นแบบอย่างที่ดีได้นั้นจะมีคุณค่าและทรงพลังมากกว่าการสอน และควรมีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความหลากหลาย สอดคล้องกับสภาพปัญหาของผู้เรียน มีการนำนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เข้ามาปรับใช้ เช่น การจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ K S A ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและขั้นพื้นฐาน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนผ่านกระบวนการ PLC สอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553, น. 6) กล่าวว่า การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่มุ่งพัฒนาคนและชีวิตให้เกิดประสบการณ์เรียนรู้ เต็มตามความสามารถ สอดคล้องกับความถนัดความสนใจ แล้วก็ต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนมีอิสระภาพในการสร้างองค์ความรู้ของตนเองเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข โดยได้ใช้กระบวนการคิดปฏิบัติได้จริงมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัวทั้งทางกาย สติปัญญาอารมณ์และสังคมและผู้เรียนมีบทบาทในกิจกรรมการเรียนมากกว่าผู้สอน

4.2.2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ที่สามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน พบว่า ผู้บริหารควรมีการสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนกับครู ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อที่จะสามารถร่วมกันช่วยยกระดับคุณภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น ควรมีการส่งเสริมแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน โดยการนำนวัตกรรมกระบวนการใหม่ ๆ เข้ามาบูรณาการ มีการกำหนดเป้าหมาย School Goals และสามารถปรับแผนตามสถานการณ์การจริงได้ตามความเหมาะสม De: Developmental Evaluation เพื่อที่จะสามารถพัฒนาทักษะชีวิตและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และควรพัฒนารูปแบบ/กระบวนการนิเทศภายในเพื่อติดตามส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ พร้อมให้คำแนะนำและแนวทางการพัฒนาเชิงบวก รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการให้ดีขึ้น สอดคล้องกับนโยบายของ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555 - 2559) ได้กล่าวว่า คุณภาพของหลักสูตร และระบบจัดการเรียนการสอนของแต่ละสถาบันทั้งของรัฐและเอกชนโดยที่การบริหารจัดการรายวิชา ที่จัดให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่ระดับพื้นฐานจนถึงระดับบัณฑิตศึกษา ต้องเป็นรายวิชาที่มี

เนื้อหาทางวิชาการที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์อย่างเป็นระบบได้ และสามารถทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมต่อการปฏิบัติงานได้ทันทีตามศาสตร์วิชานั้น ๆ ภายหลังจากที่ได้สำเร็จการศึกษา ทั้งนี้รัฐต้องเร่งแก้ไขประเด็นเรื่องความเหลื่อมล้ำของมาตรฐานสถาบันทางการศึกษา ซึ่งไม่เพียงแต่ควบคุมมาตรฐานของสถาบันการศึกษาภาคเอกชนเท่านั้น ยังคงต้องควบคุมสถาบันการศึกษาในสังกัดของรัฐหรือสถาบันการศึกษาในกำกับของรัฐบาลด้วย และหน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุม ดูแล การจัดระบบ การเรียนการสอนให้มีคุณภาพโดยตรง ต้องไม่ละเลยแม้ได้ผ่านการประเมินมาแล้วก็ตาม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีแนวทางให้ครุ
คำนึงถึงประเด็นสำคัญดังนี้

- 1) ใช้จิตวิทยาเชิงบวกในชั้นเรียน
- 2) คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 3) มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 4) ส่งเสริมนักเรียนได้เกิดการเรียนรู้พัฒนาศักยภาพตามความถนัด
- 5) มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย
- 6) ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย
- 7) จัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก (Active learnings)
- 8) ส่งเสริมกระบวนการ PLC ระหว่างครูและนักเรียน
- 9) ส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนทั้งสามด้านได้แก่ case study: CS, lesson study: LS

และ system: SS

ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ มีแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนา
กระบวนการบริหารจัดการโดยคำนึงถึงประเด็นสำคัญ ดังนี้

- 1) มีการกำหนดกระบวนการบริหารที่ชัดเจน
- 2) พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ IQA อย่าง

ต่อเนื่อง

- 3) มีการกำหนดการวัดผลประเมินผลให้ชัดเจน
- 4) กำหนดเป้าหมายการยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้

สูงขึ้น

- 5) นำกระบวนการ PLC เข้ามาใช้พัฒนาครูผู้สอน

- 6) ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาครูด้านสื่อเทคโนโลยี
- 7) ส่งเสริมให้ครูการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก (Active learning)
- 8) ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 9) สร้างระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- 10) ใช้หลักการบริหารแบบร่วมมือ
- 11) พัฒนาปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

1.2 ข้อเสนอแนะในการยกระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีแนวทางให้ครูพัฒนาโดยคำนึงถึงประเด็นสำคัญดังนี้

- 1) ครูมีการใช้จิตวิทยา ในการสร้างวินัยและปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้กับผู้เรียน
- 2) ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง
- 3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้
- 4) ครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
- 5) ครูจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนที่หลากหลายและสอดคล้องกับสภาพปัญหาของผู้เรียน

- 6) มีการนำวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เข้ามาปรับใช้
- 7) มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ K S A
- 8) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนผ่านกระบวนการ PLC

ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ มีแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนากระบวนการบริหารจัดการโดยคำนึงถึงประเด็นสำคัญ ดังนี้

- 1) มีการสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนกับครู ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ร่วมกัน

- 2) มีการนำนวัตกรรมกระบวนการใหม่ ๆ เข้ามาบูรณาการ
- 3) มีการกำหนดเป้าหมาย School Goals
- 4) สามารถปรับแผนตามสถานการณ์การจริงได้ตามความเหมาะสม (De: Developmental Evaluation)

- 5) ผู้บริหารควรพัฒนารูปแบบ/กระบวนการนิเทศภายใน
- 6) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

- 7) ให้คำแนะนำและแนวทางพัฒนาเชิงบวก
- 8) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดกิจกรรม

9) มีการแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการให้ดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อม อันส่งผลคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างของข้อมูล และสามารถนำไปพัฒนาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพได้มากขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อให้ข้อมูลมีความครอบคลุมและเปรียบเทียบความแตกต่างได้

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยพระนคร

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับ
ปฐมวัยระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กันตพัฒน์ มณฑา. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร (ปริญญาานิพนธ์ดุสิตบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
สยาม.
- การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. สืบค้น 2 สิงหาคม 2565, จาก
<http://wirot005.blogspot.com/2015/09/blog-post.html>
- เกรียงศักดิ์ พลอยแสง. (2561). *การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สารนิพนธ์พุทธศาสตร์บัณฑิต
2561*. สืบค้น 13 พฤษภาคม 2565, จาก https://www.mcu.ac.th/directory_uploads/administrator/file_upload/20180806164909_E5793F6F-5F48-4EB4-8425-6B93CCF1BD19.pdf
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). *80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ* (พิมพ์ครั้งที่ 3).
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2559). *การพัฒนาหลักสูตรทฤษฎีสู่การปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: วีพริ้น.
ดิเรก วรรณเศียร. (2557). *MACRO model: รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21*. สืบค้น
2 สิงหาคม 2565, จาก <https://regis.dusit.ac.th/images/news/14213084212021.pdf>
- นันทน์ภัส นิยมทรัพย์, (2560). *ความรู้พื้นฐานเรื่องการสอนสำนักพิมพ์*. นครปฐม: คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- นิตยา แก้วกันยา. (2555). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ
นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาคอมพิวเตอร์พื้นฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้
แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es)*. สืบค้น 29 เมษายน 2565, จาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDKKUJ/article/view/50439>.
- นิตยา เงินประเสริฐศรี. (2557) *ทฤษฎีองค์การแนวการศึกษาเชิงบูรณาการ* (พิมพ์ครั้งที่ 4).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *หลักการวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- ปรมาภรณ์ อ่อนนุ่ม. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)*. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนกฉะเชิงเทรา.
- พงศกร โมงขุนทด. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พจนีย์ มั่งคั่ง. (2560). *ทฤษฎี หลักการและกระบวนการทัศน์ในการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ทริบเพิลกรุ๊ป.
- พัชรี หอมรื่น. (2559). *แนวทางการบริหารเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในกลุ่มโรงเรียน ลานกระบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1*. สืบค้น 13 พฤษภาคม 2565, จาก <https://research.kpru.ac.th/sac/fileconference/25932018-03-26.pdf>
- ภาณุวัฒน์ จรุงสุนองกิจ (2566). *แนวทางการยกระดับคุณภาพการศึกษาของไทยสู่ความเป็นเลิศ*. สืบค้น 13 เมษายน 2566, จาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/assr/article/download/264357/176826/1026806>
- ยุทธพงษ์ ศรีวรวงษ์ และคณะ (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียน ประถมศึกษาบ้นขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัด มหาสารคาม*. สืบค้น 13 พฤษภาคม 2565, จาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/rmuj/article/download/250841/170007>
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. (2550). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550*. สืบค้น 29 เมษายน 2565, จาก <http://www.local.moi.go.th/lawl.htm>
- รัตนา ดวงแก้ว. (2556). *การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในประมวลสาระชุดนโยบาย การแผนงาน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัตนา ดวงแก้ว. (มปป). *หน่วยที่ 11 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา*. สุโขทัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัตนา บำรุงจันทร์. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)*. สระแก้ว: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- เรวดี เชาวนาชัย. (2559). ปัจจัยการจำแนกคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย. สืบค้น
13 พฤษภาคม 2565, จาก <https://www.google.com/search>
- วิชัย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒนา. (2562). การจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างจิตนวัตกรรมการ
ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิชัย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒนา. (2562). การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดชุมชน
แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC), 2562. สืบค้น
13 พฤษภาคม 2565, จาก https://oer.learn.in.th/search_detail/result/160252
- เศรษฐวัชร มัชปาโต. (2557). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนใน
โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ. สืบค้น 13 พฤษภาคม 2565, จาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDMKKU/article/view/48116>
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (2564). รายงานผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์
การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET). สถานศึกษาขั้นพื้นฐานภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ. สืบค้น 10 พฤษภาคม 2565, จาก <http://www.thaiedresearch.org/index.php/home/paperview/206/?topicid=10>.
- สนธยา สำรวผล. (2562) แนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2.
อยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สมบัติ อารังธวังศ์. (2557) นโยบายสาธารณะ : แนวความคิด การวิเคราะห์ และกระบวนการ
(พิมพ์ครั้งที่ 20). กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. (2564). รายงานผลการทดสอบ
ผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET). พิษณุโลก: สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579. กรุงเทพฯ:
พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

อภิชาติ อ่อนเฒ. (2559). *แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต)*. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

อาลัย พรหมชนะ (2564). *การยกระดับคุณภาพผู้เรียนโดยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของ โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2*. สืบค้น 13 พฤษภาคม 2565, จาก https://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=176288&bcat_id=16

Child center เหมาะกับการเรียนการสอนแบบใด. สืบค้น 2 สิงหาคม 2565, จาก https://www.trueplookpanya.com/dhamma/content/68591_

Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยนครพนม

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถามงานวิจัย

1. ดร.อุมาพร ปานไต้ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เชาวน์ชัย ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. นายแสวง เมฆแสงสี ตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับชำนาญการพิเศษ สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านป่าแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ภาคผนวก ข แบบประเมินความสอดคล้องของข้อความกับนิยามศัพท์ แบบสอบถามเรื่อง เรื่อง
ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

แบบประเมินความสอดคล้องของข้อความกับนิยามศัพท์ แบบสอบถามเรื่อง เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อ
คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ของนางปุกณนุช เมือง
แดง นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมีผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร. อนุชา กอนพ่วง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. สถานภาพตำแหน่ง

ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ครู

3. ระดับการศึกษา

ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์การทำงาน

น้อยกว่า 5 ปี 5-10 ปี 11 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามสภาพความเป็นจริง

5 หมายถึง มีผลต่อคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีผลต่อคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีผลต่อคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีผลต่อคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีผลต่อคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

คำชี้แจง

แบบประเมินความสอดคล้องฉบับนี้ เป็นแบบประเมินความสอดคล้องของข้อความกับ
นิยามศัพท์เฉพาะ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ของนางปณณช เมื่องแดง นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ อนุชา กอนพวง เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยขอให้ท่านแสดงความคิดเห็น โดยใส่เครื่องหมาย

✓ ลงในช่องว่าง ตามความคิดเห็น ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			
	+1	0	-1	หมายเหตุ
ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ สามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีการนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การปฏิบัติงานของครู และปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง พัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริม พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษาพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา				
1. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษา				
2. ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา				
3. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ตามหลักสูตรสถานศึกษา				
4. ผู้บริหารสถานศึกษานำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
5. ผู้บริหารมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การปฏิบัติงานของครูและปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง				
6. ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา				
7. สถานศึกษาส่งเสริม พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ				
8. สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้				
9. สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา				
10. สถานศึกษาพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา				
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนการสอน กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ครูมีแผนการสอน สื่อ และใช้เทคโนโลยี ที่เหมาะสมและบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดการเรียนรู้ มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียน ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ				

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			
	+1	0	-1	หมายเหตุ
ด้วยวิธีที่หลากหลาย มีการศึกษา วิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ในวิชาที่รับผิดชอบและใช้ผลในการปรับ การสอน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ มีจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่าง ระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา				
11. ครูจัดการเรียนการสอน กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน				
12. ครูมีแผนการสอน สื่อ และใช้เทคโนโลยี ที่เหมาะสมและบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดการเรียนรู้				
13. ครูมีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้				
14. ครูมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก				
15. ครูมีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้				
16. ครูมีการวัดและประเมินผลที่เน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย				
17. ครูมีการศึกษา วิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ในวิชาที่รับผิดชอบและใช้ผลในการปรับ การสอน				
18. ครูส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้เรียนภายในชั้นเรียน				
19. ครูให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน				
20. มีจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่าง ระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา				
คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3				
ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ อภิปรายแลกเปลี่ยน และมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรมมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด				
21. ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน				
22. ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียน				
23. ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารและการคิดคำนวณ				
24. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์				

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			
	+1	0	-1	หมายเหตุ
25. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ				
26. ผู้เรียนมีความสามารถอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น				
27. ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม				
28. ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				
29. ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเอง				
30. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมาย ที่สถานศึกษากำหนด				
ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน หมายถึง การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาไทย ยอมรับ ที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างผลงาน และภาคภูมิใจใน ผลงานของตนเอง มีสุขภาวะทางร่างกายสุขภาพจิต อารมณ์และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละ ช่วงวัย				
31. ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด				
32. ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย				
33. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาไทย				
34. ผู้เรียนสามารถยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายได้				
35. ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างผลงาน และภาคภูมิใจในผลงานของ ตนเอง				
36. ผู้เรียนมีมีสุขภาวะทางร่างกายสุขภาพจิต อารมณ์และสังคม และแสดงออก อย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....(ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ).....

ภาคผนวก ค แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อ
คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พิษณุโลก เขต 3

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		1	2	3	รวม		
ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ							
1	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษา	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
2	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบบริหาร จัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
3	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา ตามหลักสูตร สถานศึกษา	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
4	ผู้บริหารสถานศึกษานำแผนไปปฏิบัติเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
5	ผู้บริหารมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การปฏิบัติงานของครูและปรับปรุงพัฒนา อย่างต่อเนื่อง	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
6	สถานศึกษาส่งเสริม พัฒนาครูและบุคลากรให้ มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
7	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมทาง กายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
8	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมทาง กายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
9	สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ สนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการ เรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
10	สถานศึกษาพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพ ผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		1	2	3	รวม		
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ							
11	ครูจัดการเรียนการสอน กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
12	ครูมีแผนการสอน สื่อ และใช้เทคโนโลยี ที่เหมาะสมและบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดการเรียนรู้	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
13	ครูมีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
14	ครูมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
15	ครูมีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
16	ครูมีการวัดและประเมินผลที่เน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
17	ครูมีการศึกษา วิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ในวิชาที่รับผิดชอบและใช้ผลในการปรับ การสอน	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
18	ครูส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้เรียน ภายในชั้นเรียน	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
19	ครูให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
20	มีจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		1	2	3	รวม		
ด้านคุณภาพผู้เรียน							
ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน							
21	ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
22	ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียน	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
23	ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารและการ คิดคำนวณ	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
24	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
25	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมี วิจารณญาณ	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
26	ผู้เรียนมีความสามารถอภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
27	ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้าง นวัตกรรม	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
28	ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
29	ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารเพื่อ พัฒนาตนเอง	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
30	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการตามหลักสูตร สถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษา กำหนด	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน							
31	ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่ สถานศึกษากำหนด	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
32	ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็น ไทย	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
33	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาไทย	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
34	ผู้เรียนสามารถยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบน ความแตกต่างและหลากหลายได้	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		1	2	3	รวม		
35	ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างผลงาน และภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง
36	ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายสุขภาพจิต อารมณ์และสังคม และแสดงออกอย่าง เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	คำถาม สอดคล้อง

ภาคผนวก ง แบบสอบถามเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

แบบสอบถามเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ของนางปทุมยง เมืองแดง นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนุชา กอนพ่วง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. สถานภาพตำแหน่ง

ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ครู

3. ระดับการศึกษา

ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์การทำงาน

น้อยกว่า 5 ปี 5-10 ปี 11 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามสภาพความเป็นจริง

5 หมายถึง มีผลต่อคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีผลต่อคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีผลต่อคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีผลต่อคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีผลต่อคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ						
1	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษา					
2	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา					
3	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา					
4	ผู้บริหารสถานศึกษานำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
5	ผู้บริหารมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การปฏิบัติงานของครูและปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					

ที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
6	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา					
7	สถานศึกษาส่งเสริม พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ					
8	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้					
9	สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา					
10	สถานศึกษาพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา					
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
11	ครูจัดการเรียนการสอน กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน					
12	ครูมีแผนการสอน สื่อ และใช้เทคโนโลยี ที่เหมาะสมและบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดการเรียนรู้					
13	ครูมีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
14	ครูมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก					
15	ครูมีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้					
16	ครูมีการวัดและประเมินผลที่เน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย					
17	ครูมีการศึกษา วิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ในวิชาที่รับผิดชอบ และใช้ผลในการปรับ การสอน					
18	ครูส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้เรียนภายในชั้นเรียน					
19	ครูให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน					
20	ครูจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่าง ระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา					

ที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านคุณภาพผู้เรียน						
ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน						
21	ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน					
22	ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียน					
23	ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารและการคิดคำนวณ					
24	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์					
25	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ					
26	ผู้เรียนมีความสามารถอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
27	ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม					
28	ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
29	ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเอง					
30	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด					
ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน						
31	ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด					
32	ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย					
33	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาไทย					
34	ผู้เรียนสามารถยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายได้					
35	ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างผลงาน และภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง					
36	ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายสุขภาพจิต อารมณ์และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย					

ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

แบบสัมภาษณ์แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียน
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียน
ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยมี ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพ่วง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

2. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของ
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 แบบสัมภาษณ์นี้แบ่ง
ออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ - สกุล

ตำแหน่ง

สังกัด/หน่วยงาน.....

ประสบการณ์ทำงาน

วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์

เวลาที่สัมภาษณ์

สถานที่

หมายเลขโทรศัพท์

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ผลการสร้างสมการพยากรณ์ของตัวแปรด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เป็น ดังนี้

- 1) สมการพยากรณ์กระบวนการบริหารและการจัดการ ด้านจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน สมการคะแนนดิบ

$$: \hat{Y}_1 = 0.455 + 0.684X_2 + 0.143X_1$$

$$\text{สมการคะแนนมาตรฐาน} : Z'_{Y1} = 0.544Z(x_2) + 0.132Z(x_1)$$

- 2) สมการพยากรณ์กระบวนการบริหารและการจัดการ และด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

$$\text{สมการคะแนนดิบ} : \hat{Y}_2 = 0.817 + 0.624X_2 + 0.188X_1$$

$$\text{สมการคะแนนมาตรฐาน} : Z'_{Y2} = 0.591Z(x_2) + 0.207Z(x_1)$$

ตัวแปรที่ต้องการจะ ยกระดับ (Y)	ค่าอิทธิพลทางตรง (β) (Direct effect) ของตัวแปรพยากรณ์	
	มีอิทธิพล สูงสุดอันดับที่ 1	มีอิทธิพล สูงสุดอันดับที่ 2
ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ของผู้เรียน (Y_1)	การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ (X_2) ค่า $\beta = 0.544$	กระบวนการบริหารและการจัดการ (X_1) ค่า $\beta = 0.132$
	<p>ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก</p> <p>1. ครูมีการวัดและประเมินผลที่เน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย</p> <p>2. ครูจัดการเรียนการสอน กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน</p> <p>3. ครูมีแผนการสอน สื่อ และใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดการเรียนรู้</p>	<p>ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก</p> <p>1. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษา</p> <p>2. ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา</p> <p>3. ผู้บริหารมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การปฏิบัติงานของครูและปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง</p>

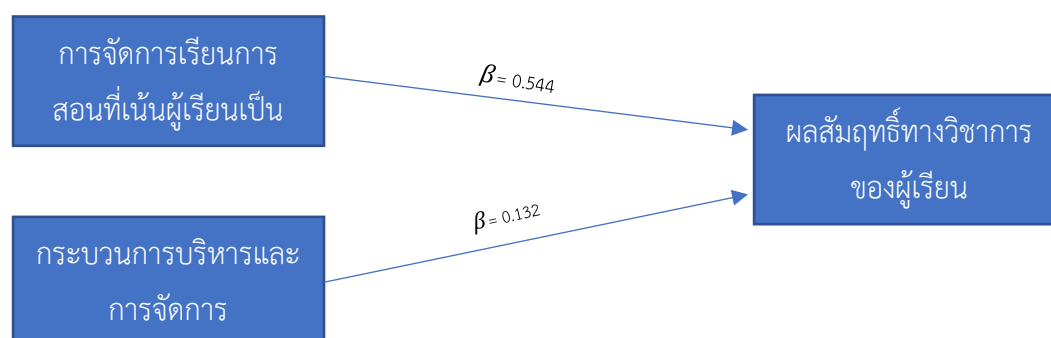
ตัวแปรที่ต้องการจะ ยกระดับ (Y)	ค่าอิทธิพลทางตรง (β) (Direct effect) ของตัวแปรพยากรณ์	
	มีอิทธิพล สูงสุดอันดับที่ 1	มีอิทธิพล สูงสุดอันดับที่ 2
คุณลักษณะพึง ประสงค์ของผู้เรียน (Y ₂)	<p>การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ (X₂) ค่า $\beta = 0.591$</p> <p>ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนสามารถยอมรับที่จะอยู่ร่วมกัน บนความแตกต่างและหลากหลายได้ 2. ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายสุขภาพจิต อารมณ์และสังคม และแสดงออกอย่าง เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย 3. ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย 	<p>กระบวนการบริหารและการจัดการ (X₁) ค่า $\beta = 0.207$</p> <p>ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษา 2. ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบ บริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐาน การศึกษา 3. ผู้บริหารมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การปฏิบัติงานของครูและ ปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 2 แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

1. หากต้องการจะยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน โดยใช้ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ กระบวนการบริหารและการจัดการ จะมีแนวทางอย่างไรจึงจะเกิดประสิทธิผล

ข้อมูลจากผลการวิจัยขั้นตอนที่ 1

ตัวแปรที่ต้องการจะยกระดับ (Y)	ค่าอิทธิพลทางตรง (β) (Direct effect) ของตัวแปรพยากรณ์	
	มีอิทธิพล สูงสุดอันดับที่ 1	มีอิทธิพล สูงสุดอันดับที่ 2
ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของ ผู้เรียน (Y_1)	การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ (X_2) ค่า $\beta = 0.544$	กระบวนการบริหารและการจัดการ (X_1) ค่า $\beta = 0.132$
	<p>ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูมีการวัดและประเมินผลที่เน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย 2. ครูจัดการเรียนการสอน กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน 3. ครูมีแผนการสอน สื่อ และใช้เทคโนโลยี ที่เหมาะสมและบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดการเรียนรู้ 	<p>ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษา 2. ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา 3. ผู้บริหารมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การปฏิบัติงานของครูและปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

แนวทางยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน
โดยใช้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และกระบวนการบริหารและการจัดการ

แนวทางที่ใช้ผลการวิจัยขั้นตอนที่ 1 (ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ)	แนวทางเพิ่มเติมจากประสบการณ์ ของผู้ทรงคุณวุฒิ
<p>ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน (เรียงลำดับจาก 1-6)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูมีการวัดและประเมินผลที่เน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย 2. ครูจัดการเรียนการสอน กระบวนการคิด และปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน 3. ครูมีแผนการสอน สื่อ และใช้เทคโนโลยี ที่เหมาะสมและบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ 4. ครูมีจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา 5. ครูมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก 6. ครูส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้เรียนภายในชั้นเรียน 	<p>ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1..... 2..... 3..... 4..... 5..... 6.....
<p>ด้านกระบวนการบริหารจัดการที่สามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษา 2. ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา 	<p>ด้านกระบวนการบริหารจัดการที่สามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1..... 2.....

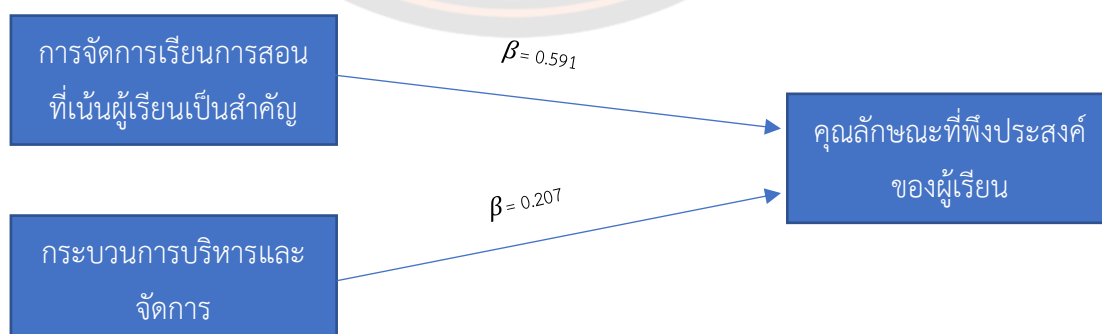
**แนวทางยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน
โดยใช้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และกระบวนการบริหารและการจัดการ**

แนวทางที่ใช้ผลการวิจัยชั้นตอนที่ 1 (ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ)	แนวทางเพิ่มเติมจากประสบการณ์ ของผู้ทรงคุณวุฒิ
3. ผู้บริหารมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การปฏิบัติงานของครูและปรับปรุงพัฒนา อย่างต่อเนื่อง	3.....
4. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา ตามหลักสูตร สถานศึกษา	4.....
5. ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาวิชาการที่เน้น คุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษา	5.....
6. ผู้บริหารสถานศึกษานำแผนไปปฏิบัติเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา	6.....

2. หากต้องการจะยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยใช้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และกระบวนการบริหารและการจัดการ จะมีแนวทางอย่างไรจึงจะเกิดประสิทธิผล

ข้อมูลจากผลการวิจัยขั้นตอนที่ 1

ตัวแปรที่ต้องการจะยกระดับ (Y)	ค่าอิทธิพลทางตรง (β) (Direct effect) ของตัวแปรพยากรณ์	
	มีอิทธิพล สูงสุดอันดับที่ 1	มีอิทธิพล สูงสุดอันดับที่ 2
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้เรียน (Y_2)	การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ (X_2) ค่า $\beta = 0.591$	กระบวนการบริหารและการจัดการ (X_1) ค่า $\beta = 0.207$
	<p>ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนสามารถยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายได้ 2. ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย สุขภาพจิต อารมณ์และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย 3. ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย 	<p>ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษา 2. ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา 3. ผู้บริหารมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การปฏิบัติงานของครูและปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

แนวทางยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์
โดยใช้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และกระบวนการบริหารและการจัดการ

แนวทางที่ใช้ผลการวิจัยขั้นตอนที่ 1 (ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ)	แนวทางเพิ่มเติมจากประสบการณ์ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ
<p>ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <p>1. ผู้เรียนสามารถยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายได้</p> <p>2. ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายสุขภาพจิต อารมณ์และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย</p> <p>3. ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย</p> <p>4. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาไทย</p> <p>5. ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างผลงานและภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง</p> <p>6. ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายสุขภาพจิต อารมณ์และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย</p>	<p>ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <p>1.....</p> <p>2.....</p> <p>3.....</p> <p>4.....</p> <p>5.....</p> <p>6.....</p>
<p>ด้านกระบวนการบริหารจัดการที่สามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <p>1. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษา</p> <p>2. ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา</p>	<p>ด้านกระบวนการบริหารจัดการที่สามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <p>1.....</p> <p>2.....</p>

แนวทางยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์
โดยใช้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และกระบวนการบริหารและการจัดการ

แนวทางที่ใช้ผลการวิจัยขั้นตอนที่ 1 (ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ)	แนวทางเพิ่มเติมจากประสบการณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ
3. ผู้บริหารมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การปฏิบัติงานของครูและปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.....
4. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ตามหลักสูตรสถานศึกษา	4.....
5. ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา	5.....
6. ผู้บริหารสถานศึกษานำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	6.....